

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření příspěvkové organizace v oblasti školství

"Financial Management of Allowance Organization in Area of Education"

Student: Bc. Božena Mariánková

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Božena Mariánková**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření příspěvkové organizace v oblasti školství**
Financial Management of Allowance Organization in the Area of Education

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Systém vzdělávání v České republice a jeho financování
 3. Analýza hospodaření vybrané organizace v období 2006 - 2010
 4. Zhodnocení výsledků hospodaření
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

OCHRANA, F.; PAVEL, J.; VÍTEK, L. a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
PROKŮPKOVÁ, P.; MOCKOVČIAKOVÁ, A.; MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5.
VALENTA, J. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 29.04.2011

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh č. 1 a 2 vypracovala samostatně, příloha č. 3 je vypracována z výročních zpráv Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24“.

V Ostravě 28. dubna 2011

.....
Bc. Božena Mariánková

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE A JEHO FINANCOVÁNÍ	4
2.1 Definice středního školství	4
2.2 Historie a transformační procesy v oblasti středního školství	6
2.3 Současný způsob financování středního školství	11
2.3.1 Přímé náklady na vzdělávání	12
2.3.2 Příspěvek na provoz	24
2.3.3 Ostatní dotační tituly	25
2.3.4 Financování z vlastních zdrojů	25
2.3.5 Investiční financování	26
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ ORGANIZACE V OBDOBÍ 2006-2010	27
3.1 Zásady hospodaření PO zřízených KÚOK	28
3.1.1 Rozpočtový proces	28
3.1.2 Finanční hospodaření organizací	29
3.1.3 Hospodaření s prostředky peněžních fondů	30
3.1.4 Hospodaření s nemovitým a movitým majetkem	32
3.2 Hospodaření v roce 2006	34
3.3 Hospodaření v roce 2007	38
3.4 Hospodaření v roce 2008	40
3.5 Hospodaření v roce 2009	42
3.6 Hospodaření v roce 2010	45
4 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ	48
4.1 Hodnocení analýzy nákladů	48
4.2 Hodnocení analýzy výnosů	50
4.3 Hodnocení analýzy hospodářského výsledku	53
4.4 Hodnocení dofinancování školy nenárokovými dotacemi	54
4.5 Celkové hodnocení analýzy	55
5 ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

1 Úvod

Prostřednictvím středního školství je poskytováno žákům, kteří dokončí povinnou školní docházku, obsahově širší všeobecné nebo částečné odborné vzdělání. V současnosti se nemůže střední škola zaměřit jen na rozvoj vědomostní oblasti žáků, škola má za úkol rozvíjet jejich schopnosti, dovednosti, hodnoty, postoje a také tvořivou stránku jejich osobnosti. Žáci by se měli naučit, zvládat zátěžové situace a sami regulovat své jednání a chování. Zároveň by je měla připravit na studium na škole vysoké, jiném typu vyššího vzdělání, nebo zapojení se v praxi. Školství je považováno za jedno z nejdůležitějších odvětví veřejného sektoru. Vzdělávání působí jako pozitivní externalita, z níž má prospěch téměř každý subjekt a je celospolečensky uznáváno jako významný potenciál pro rozvoj nejen jedince, ale úrovně celé společnosti.

Společenské a politické změny po roce 1989 proběhly nejen v oblasti financování, obrovský vliv na sekundární vzdělávání měla rovněž legislativa. K největším proměnám středních škol došlo v souvislosti se změnou politického postoje státu a jeho ideologie. Zejména ve vztahu a formulaci středních škol jako samostatných právních subjektů. Došlo ke zrušení centrálního plánování počtu žáků ze strany řídicích orgánů, byla zrušena přírůstková metoda konstrukce a rozpisu rozpočtu. Volba výběru střední školy byla přenechána žákům a rodičům. Školy začaly být financovány podle počtu přijatých žáků – normativní financování, které je charakteristické úzkou vazbou výše státního příspěvku na počet žáků. Zavedení právní subjektivity škol vedlo ke zvýšení jejich nezávislosti. MŠMT řídí výkon státní správy ve školství, určuje centrální vzdělávací politiku a celkovou strategii, zároveň je zřizovatelem části střeňích škol

Především jde o převod škol z rozpočtových organizací na příspěvkové organizace a soubor práv a povinností s převodem souvisejících. Nové zřizovací orgány nejprve školské úřady spadající pod okresní úřady, v neposlední řadě vznik nových samostatných územních celků – krajů, které jsou nyní nadřízenými subjekty

středních škol, ve specifických případech jsou nadřízenými středních škol ministerstva.

Cílem práce je analýza změn, které proběhly ve financování příspěvkové organizace vykonávající činnost střední školy v období pěti let a zhodnocení výsledků hospodaření. Předmětem analýzy jsou výsledky hospodaření konkrétní školy za období mezi léty 2006 – 2010. Především zdroje financování, jejich využití v rámci hospodaření střední školy, změny ke kterým ve zkoumaném období došlo.

Řešení vychází z předpokladu, zda zásady hospodaření středního školství, způsob jeho financování z příspěvků od zřizovatelů, vlastních zdrojů a nárokových dotací z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vyhovuje. Pro dosažení cíle je zvolena metoda analytická, komparace a syntéza. Pro účely analýzy byla vybrána příspěvková organizace zřízená Krajským úřadem Olomouckého kraje, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je použita metoda historická a popisná, je definováno střední školství, typy středních škol a stupně vzdělávání. Zde je popsán vývoj středního školství, systémové změny, transformační procesy a současný způsob financování středního školství.

Praktická část práce obsahuje zásady hospodaření příspěvkových organizací v oblasti školství, tak jak vycházejí ze současné legislativy, zejména rozpočtový proces, finanční hospodaření, hospodaření s fondy a hospodaření s nemovitým a movitým majetkem příspěvkových organizací. Tato část je zároveň zaměřena na rozbor hospodaření konkrétní příspěvkové organizace v oblasti školství v období let 2006 - 2010, zejména s ohledem na změny ve zdrojích financování, v použití poskytnutých příspěvků, rozbor nákladů a výnosů za sledované období. Součástí analýzy je zhodnocení výsledků hospodaření.

Zdrojem pro teoretickou část diplomové práce jsou odborné publikace týkající se školství, statistické údaje Českého statistického úřadu, údaje Ústavu pro informace ve vzdělávání a nový školský zákon platný k 31. 12. 2010. Zdroje pro

analytickou část práce jsou především údaje o hospodaření vybrané příspěvkové organizace vykonávající činnost školy ve sledovaném období let 2006 – 2010, její rozbor hospodaření, výroční zprávy školy a statistické výkazy týkající se sledovaného období. Práce vychází z legislativy účinné k 31. 12. 2010 a byla dána k vazbě dne 21. 4. 2011.

2 Systém vzdělávání v ČR a jeho financování

2.1 Definice středního školství

Oblast středního školství na úrovni současné České republiky vymezuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ŠZ). Dokument definuje obecně závazné zásady, na kterých je školství vymezených úrovní, postaveno:

„Rovný přístup každého státního občana České republiky ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana. Respektování vzdělávacích potřeb jednotlivce. Vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků vzdělávání. Bezplatné základní a střední vzdělávání státních občanů České republiky ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí. Svobodné šíření poznatků, které vyplývají z výsledku soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání. Zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledku dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji. Hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy. Možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.“¹

Z definice ŠZ plyne, že pro dosažení těchto cílů, je nezbytné, aby školská soustava poskytující střední vzdělávání byla dostatečně strukturována, členěna a obsahovala patřičné instituce, které by měly být schopny poskytnout dostatek vědomostí. Soustavu středních škol je možno klasifikovat podle dvou způsobů rozdělení. První, který je uvedený ve školském zákoně a člení vyšší sekundární školství na střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Další klasifikace školské soustavy je Mezinárodní standardní

¹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání : školský zákon. In *Sbírka zákonů : Částka 190*. [s.l.] : [s.n.], 2004. s. 2-65. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>>.

klasifikace vzdělávání z roku 1997 (ISCED – 97), kterou vypracovala Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu UNESCO, již více než před třiceti lety, a jež byla před čtrnácti lety nově aktualizována. V České republice je ISCED – 97 využívána od roku 1999. Oblast středního školství vymezuje klasifikace ISCED – 97 takto:

- a) úroveň 2 – nižší sekundární vzdělávání - povinná školní docházka v nižších ročnících víceletých gymnázií a konzervatoří

stupeň 2A – umožňující přechod na vyšší vzdělávání,

stupeň 2B – přípravný stupeň pro pracovní trh

stupeň 2C –směřující na pracovní trh

- b) úroveň 3 – vyšší sekundární vzdělávání - gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště

stupeň 3A – umožňující přechod na vyšší vzdělávání

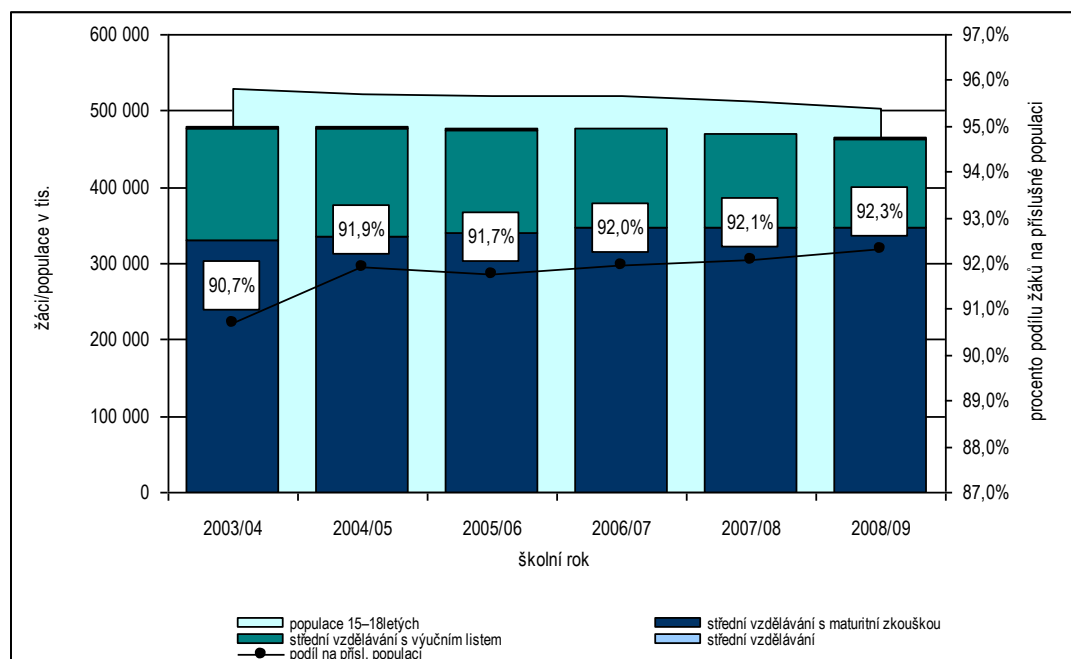
stupeň 3B – přípravný pro pracovní trh

stupeň 3C – směřující na pracovní trh

Všechny typy středních škol jsou primárně určeny pro žáky od 15. roku věku, s výjimkou nižších stupňů víceletých gymnázií a konzervatoří, na které nastupují děti s nedokončenou povinnou školní docházkou, zpravidla po 5. nebo 7. třídě základních škol, tak, jak je výše uvedeno.² Vývoj počtu studentů je uveden v grafu 2.1

² Český statistický úřad : *Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání*
<http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/mezinarodni_standardni_klasifikace_vzdelavani_isced_>.

Graf 2.1: SŠ celkem – žáci na úrovni středního vzdělávání vzhledem k populaci 15 – 18letých ve školním roce 2003/04–2008/09

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání: <http://www.uiv/statistickעדudaje.cz>

Graf znázorňuje vývoj počtu studentů středních škol, vzhledem k populaci, tak jak se vyvíjel na základě dostupných středních škol v ČR. Vzdělávání s výučním listem, s maturitní zkouškou a ostatní střední vzdělání za školní roky 2003/2004 – 2008/2009, včetně promítnutí procenta podílu žáků na příslušné populaci. Z grafu je patrné, že největší podíl na sekundárním vzdělání žáků má vzdělání s maturitní zkouškou se stále stoupající tendencí.

2.2 Historie a transformační procesy v oblasti středního školství

V období mezi rokem 1945 a revolucí z roku 1989 prošlo střední školství dlouhým a velice složitým vývojem. V době totalitní vlády byl záměr podpořit ideologii systému, naopak reformní období 90. let 20. století bylo typické snahou odpoutat se od jakýchkoli praktik předchozího režimu. V 80. letech byl poměr studujících středních škol 60 % učňovských a oproti 40 % studujících gymnázia a odborné školy. Reforma školství v roce 1978 podpořila prodloužení povinnou školní docházku na deset let, z níž osm let žáci studovali na základních školách a dva další roky museli povinně strávit na nástavbových středních institucích. S touto změnou

kalkuloval i legislativní záměr komunistické vlády před revolucí roku 1989, školský zákon z roku 1984, který s úpravou následujících předpisů platil až do roku 2004.

Oblast financování školství tak jako ostatní veřejně spravované oblasti ovlivňovala centrálně plánovaná ekonomika. Výdaje škol na provoz, hradily přímo tehdejší národní výbory, neboť školám nebyla dána právní subjektivita. Během tohoto období střední školství vykazovalo nejen politické zásahy vládnoucí garnitury, neexistoval vnitřní a veřejný kontrolní systém a rozpočty byly sestavovány s určitou dávkou neprůhlednosti.

Transformaci školského systému v tehdejší Československu po roce 1989, v této hektické době, kdy bylo nutné přijmout mnohá legislativní opatření docházelo k pochybením či nedokonalosti legislativních opatření, což vedlo v pozdějších letech k jejich nutným následným doplněním a změnám. Přesto i přes výše uvedené potíže, se podařilo přijmout legislativní opatření, které vedly k pozitivním změnám. Prvním počinem ve vzdělávací oblasti se stal zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, který zavedl tzv. odvětvové řízení regionálního školství. Čímž došlo ke zrušení národních výborů, které „spadaly“ pod ministerstvo vnitra, a finančně řídily školství. Kompetence byly převedeny na ministerstvo školství, s výjimkou zdravotnických a vojenských škol, jejichž vedení náleželo i nadále pod resortní ministerstva. V roce 1991 došlo ke vzniku školských úřadů v rámci okresních úřadů, jejímž cílem bylo posílení odborné stránky v řízení a financování škol. Zákon rovněž stanovil novou organizaci státní správy ve prospěch školství, střední školy oproti základním a mateřským ovšem zůstaly i nadále pod vlivem ministerstva školství. Na úrovních okresů byly zřízeny školské rady, staly se samosprávným orgánem pomáhat participativnímu vedení školství mezi místní samosprávou a ministerstvem. Byla zavedena nutnost zápisu do rejstříku škol, respektive jejich zařazení. V roce 1990 vzniká nový kontrolní orgán – Česká školní inspekce, zejména z důvodu posílení kontroly finančních toků. Bylo zavedeno normativní financování a došlo rovněž k novele školského zákona. Během druhé etapy transformačních změn veřejné správy a potažmo i školství po roce 2000 došlo k dalším zásadním změnám, jejichž platnost v některých případech trvá do dnešního období. Jednak byla postupně doplňována a zároveň měněna dosavadní přijatá legislativa, a docházelo k přípravě k přijetí legislativních norem, které vedly k zásadním změnám ve školství. Mezi nejdůležitější záměry patřila přeměna škol

z rozpočtových na příspěvkové organizace s vlastní právní subjektivitou. Základním záměrem bylo dosáhnoutí změn v oblasti veřejných financí a to zejména v rozpočtovém určení daní.³

Nejpodstatnější vliv na vývoj středního školství měl vznik krajů, a zároveň zánik okresních úřadů k 31. 12. 2000. Jejich existence zprvopočátku neměla na školství výrazný vliv a působnost okresů v oblasti školství zanikla až k 31. 12. 2002 a veškerá působnost a kompetence krajů reálně přešla až od tohoto období. Krajům bylo přiznáno mnoho kompetencí, kterými disponovaly okresní úřady. Zejména mohly zřizovat střední školy, gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště v právní formě příspěvkových organizací se specifickou právní subjektivitou, a zároveň zajistit podmínky pro jejich fungování a uskutečňování ve školských zařízeních, koordinovat optimalizaci sítě škol, zřizovat kontrolní mechanismy, určovat politiku a podporovat jejich účast na mezinárodních úrovních a projektech. V plné kompetenci krajů bylo rovněž na základě konkurzních řízení jmenovat ředitele škol. Srovnání vlivu a kompetencí je zachyceno v tabulce 2.1:

Tabulka 2.1 Výkon státní správy ve školství

Do 31.12.2000 podle zákona č. 564/1990 Sb.	Od 1. 1. 2001 podle zákona č. 132/2000 Sb.	Od 1.1.2003 podle zákona č. 284/2002 Sb., a od 1.1. 2005 podle zák. č. 561/2004 Sb.
ředitel školy a školského zařízení	ředitel školy a školského zařízení	ředitel školy a školského zařízení
obec	obec	obecní úřady obcí s rozšířenou působností
školské úřady	okresní úřady	krajské úřady
Česká školní inspekce	kraj	Česká školní inspekce
MŠMT	Česká školní inspekce	MŠMT
jiné ústřední orgány státní správy	MŠMT	jiné ústřední orgány státní správy
	jiné ústřední orgány státní správy	

Zdroj: REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru.

Tabulka č. 2.2 shrnuje výkon samosprávy ve školství, tak jak plyne z postupných legislativních úprav.

³ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Školství v pohybu : Výroční zpráva o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v letech 1995-1996*. [s.l.] : [s.n.], [1996]. 138 s. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/Files/asp/vv/VZ_MSMT_1995_96.pdf>.

Tabulka 2.2 Výkon samosprávy ve školství

Do 31.12.2000 podle zákona ČNR č. 564/1990 Sb.	Od 1. 1. 2001 podle zákona č. 132/2000 Sb.	Od 1.1.2003 podle zákona č. 284/2002 Sb.
obce	obce	obce
okresní školské rady	kraje	kraje
rady škol	rady škol	rady škol

Zdroj: REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru.

Základní povinností krajů bylo zřízení příslušných odborů zajišťujících fungování škol, podobně jako v případě obcí a základních škol. Důvodem bylo plnění přenesených kompetencí v oblasti výkonu státní správy. Mezi základní povinnosti krajských úřadů patří vypracovávání výročních zpráv, vytváření dlouhodobých záměrů kraje v oblasti vzdělávání, podle stanovených podmínek a normativů zajistit a přerozdělovat finanční toky plynoucí od nadřízeného orgánu, v tomto případě MŠMT. Provádí rovněž kontroly hospodaření jednotlivých školských zařízení, žádá o zařazení či vyřazení do rejstříku škol a taktéž plní funkci odvolací instituce proti rozhodnutí ředitelů jimi zřízených škol. Ovšem nejvýraznější změnou ve školském systému bylo přijetí nového školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání s platností od 1. 1. 2005, který završil snahu několika vlád o naprostou změnu a zcela nové pojetí sekundárního školství, naprosto oproštěného od minulého režimu. Nový školský zákon byl a je považován za první ucelenou koncepci ve vzdělávání v České republice. Převratnou novinkou je pak zejména povinnost škol vytvářet vlastní vzdělávací programy na základě rámcových vzdělávacích programů a uvolnit pravomoci škol v tomto ohledu.

Nový školský zákon byl vydán 24. září 2004 pod číslem 561/2004 Sb., a nahradil tři do té doby platné zákony. Čerpá z Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice, z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR, rovněž z Programového prohlášení vlády ČR. Je inspirován i dalšími mezinárodními smlouvami a závaznými předpisy EU. Zavádí spoustu změn a klade důraz především na respektování lidských práv a svobod a rozvoj dovedností. Jednu z hlavních novinek představuje vydávání rámcových vzdělávacích programů, které udávají povinné podmínky ve vzdělávání. Zavádí

rovněž povinnost školských právnických osob a zároveň zavádí povinnost zřídit školské rady, jsou zde definovány důvody pro odvolání ředitelů škol. Do současnosti byl školský zákon mnohokrát novelizován.

K nejčastějším změnám dochází v oblasti přijímacího řízení a jejich organizace. Uvádím například změny přijímacích řízení v posledních letech. Zatím co v přijímacím řízení na školní rok 2008/2009 mohli uchazeči podat pouze jednu přihlášku, aniž by dopředu věděli, nakolik nad kapacitní je počet uchazečů na konkrétní střední školu, v následujícím roce došlo ke zcela zásadní změně. Přihlášku si podává uchazeč sám, respektive jeho zákonný zástupce, nikoli základní škola, má možnost volby ze tří zařízení poskytujících sekundární vzdělávání, a teprve na základě přijetí, se rozhodne, kam umístí zápisový lístek, tedy i kterou školu bude studovat, a ten má možnost ještě jednou přenést. Takže i když počet přihlášek na určitém zařízení několikanásobně převyšuje počet přijímaných žáků, po prvním kole přijímacího řízení dochází paradoxně k situaci, že přijatí uchazeči umístí své zápisové lístky na jiné školy a situace s přijímacím řízením se opakuje ve druhém, třetím, či čtvrtém kole přijímacího řízení. Konkrétní škola má do září, kdy začíná školní rok nejasné představy o tom, kolik přijme žáků. Vezmeme-li do úvahy, že přijímací řízení dle školského zákona není vyjmuto z řízení správního, znamená pro školy nejen nesmírné administrativní zatížení, ale i obrovské náklady na poštovním. Zároveň dochází v oblasti sekundárního vzdělávání k dopadu demografických změn před patnácti lety, což je impulzem pro regulaci školských zařízení v krajích a současně se odráží na kvalitě přijímaných žáků.

Podle školského zákona bude od roku 2011 zavedeno nové pojetí maturitních zkoušek. Maturitní zkouška se bude skládat ze dvou částí, a to ze společné části a profilové části. Společná část bude složena minimálně ze 2 zkoušek, z českého jazyka, z cizího jazyka nebo matematiky. Profilová část maturitní zkoušky bude zaměřena na dovednosti a znalosti spojených s profilem daného studijního oboru. Od roku 2001 provádí Centrum pro zajišťování výsledků vzdělávání (CERMAT)

seznamování s těmito novými maturitami a tzv. maturity nanečisto, zároveň na podzim roku 2010 proběhla celostátní generálka maturit.⁴

2.3 Současný způsob financování středního školství

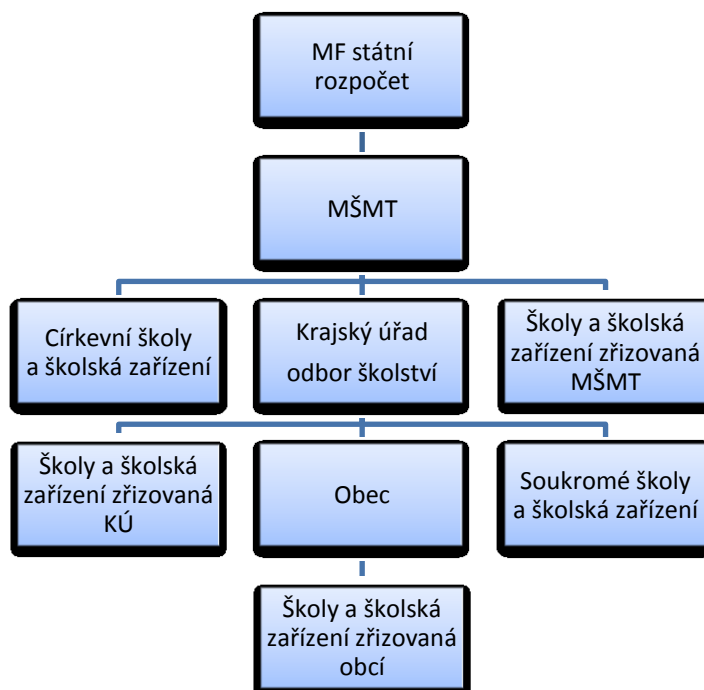
Financování středního školství se odvíjí od zřizovatele a typu právnické osoby, která vzdělávání poskytuje, ať už v soukromé, či veřejné sféře poskytovatelů vzdělávacích služeb. Financování probíhá prostřednictvím státního rozpočtu i jednotlivých zřizovatelů, jak je uvedeno i v následujícím diagramu. Podle zřizovatele existují tyto typy středních škol:

- a) střední školy zřízené krajskými úřady jako příspěvkové organizace – nejčastější forma
- b) střední školy zřízené ministerstvy – např. policejní a vojenské školy
- c) střední školy zřízené církvemi
- d) střední školy soukromé

Přehled financování škol v oblasti sekundárního vzdělávání je uveden v diagramu 2.3

⁴ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání : školský zákon. In *Sbírka zákonů : Částka 190*. [s.l.] : [s.n.], 2004. s. 2-65. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>>.

Diagram 2.3 Přehled financování regionálního školství

Zdroj: Vlastní zpracování

Diagram popisuje přehled finančních „toků“ středním a základním školám ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu zřizovatelů.

S ohledem na zaměření diplomové práce bude podrobněji zaměřena pozornost na financování příspěvkové organizace vykonávající činnost střední školy zřizované územně samosprávným celkem, tj. krajem. Mezi základní zdroje financování všech typů příspěvkových organizací v oblasti školství patří finanční prostředky na přímé náklady na vzdělávání a příspěvek na provoz, mezi doplňkové financování patří financování z vlastních zdrojů a ostatní dotační tituly a projekty.

2.3.1 Přímé náklady na vzdělávání

Objem finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání MŠMT stanovuje krajům na základě počtu žáků v jednotlivých věkových kategoriích a na základě republikových normativů které podle § 161 ŠZ stanovuje ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí na kalendářní rok. Objemem výdajů se zde

miní celková výše přímých neinvestičních výdajů poskytovaných ze státního rozpočtu, členěných na mzdové prostředky (dále jen MP) + odvody a na ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV). Součástí republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

Soustava RN je stanovena pro 5 základních kategorií podle poskytovaného vzdělávání:

- Dítě v předškolním vzdělávání – kategorie 3 – 5 let.
- Žák plnící povinnou školní docházku – kategorie 6 – 14 let.
- Žák v denní formě středního vzdělávání s výjimkou žáka plnícího povinnou školní docházku; včetně žáků 1. ročníků nástavbového studia v denní formě vzdělávání – žáci nástavbového studia jsou zahrnuti do této kategorie od roku 2009 – kategorie 15 – 18 let.
- Student v denní formě vyššího odborného vzdělávání – kategorie 19 – 21 let.
- Počet lůžek v krajských zařízeních ústavní výchovy (KZÚV) pro děti a mládež – kategorie 3 – 18 let v KZÚV.

Na každou výše uvedenou jednotku výkonu věkové kategorie jsou vztaheny veškeré neinvestiční výdaje vynakládané ze státního rozpočtu na všechny odpovídající druhy a typy škol. Součástí RN je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

MŠMT podle § 161 odst. 4 školského zákona vydalo vyhlášku č. 492 ze dne 8. prosince 2005 o krajských normativech (dále jen vyhláška o krajských normativech). Touto vyhláškou se stanoví jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy, ukazatele rozhodné pro stanovení krajských normativů, členění krajských normativů a vztah mezi ukazateli a jednotkami výkonu, ukazatele pro výpočet minimální úrovně krajských normativů a zásady pro jejich zvýšení a jejich zveřejnění. Tato vyhláška byla pro rok 2009 novelizována jako reakce na změny v sazbách pojistného na nemocenské pojištění podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, účinného od 1. ledna 2009. Pro letošní rok byla vyhláška novelizována v § 1 Jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy, kdy jako

jednotka výkonu bylo doplněno 1 dítě ve třídě přípravného stupně základní školy speciální. MŠMT v souladu s § 170 písm. b) a c) školského zákona vydalo směrnici č. j. 28 768/2005-45 ze dne 12. prosince 2005, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 161 odst. 6 školského zákona a podle kterých provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního rozpočtu podle § 161 odst. 7 písm. a) školského zákona (dále jen směrnice „závazné zásady“). Směrnice byla změněna směrnicí č. j. 27 985/2007 – 26 ze dne 16. května 2008. Změna se týká čl. II odst. 2 , který pojednává o rezervě přímých výdajů.

Krajský úřad v přenesené působnosti s vědomím zastupitelstva kraje prostřednictvím krajských normativů v souladu se školským zákonem, vyhláškou o krajských normativech a směrnicí „závazné zásady“ rozepisuje a poskytuje právnickým osobám vykonávajícím činnost škol, které zřizuje Olomoucký kraj, obce a svazek obcí v Olomouckém kraji finanční prostředky na přímé výdaje. Při rozpisu vychází u obecních škol z návrhů předložených obecními úřady obcí s rozšířenou působností.

MŠMT stanovilo v souvislosti s poskytováním přímých výdajů následující závazné ukazatele:

- počet zaměstnanců
- prostředky na přímé neinvestiční výdaje celkem
 - z toho:
 - prostředky na platy
 - prostředky na ostatní osobní náklady (OON).

Prostředky na platy a prostředky na OON tvoří závazný ukazatel mzdové prostředky celkem.

Dále jsou stanoveny orientační ukazatele:

- objem zákonných odvodů (sociální a zdravotní fondy, včetně FKSP)
- objem ostatních neinvestičních výdajů včetně náhrad, dále ONIV.

Rozpis rozpočtu přímých výdajů státního rozpočtu pro jednotlivé školy zařazené ve školském rejstříku, provádí Odbor školství, mládeže a tělovýchovy příslušného krajského úřadu (dále jen OŠMT) na základě jím stanovených normativů neinvestičních výdajů připadajících na jednotku výkonů. Normativní rozpočet je zpracováván na počet jednotek výkonů, které organizace vykázala ve výkonových výkazech na příslušný školní rok. Požadavky na navýšení normativního rozpočtu v souvislosti s případnou změnou výkonů lze uplatnit v rámci dohodovacího řízení v souladu se směrnicí „závazné zásady“. Pokud údaje ve výkonových výkazech převyšují povolenou cílovou kapacitu škol uvedenou ve školském rejstříku, může krajský úřad provést jednostrannou úpravu rozpočtu i v průběhu roku tak, aby bylo dosaženo souladu s § 160 odst. 3 školského zákona v platném znění.

Normativ je stanoven jako roční objem neinvestičních výdajů celkem, z toho mzdové prostředky, finanční prostředky na zákonné odvody a ostatní neinvestiční výdaje v jednotlivých studijních a učebních oborech, typech a druzích i formách studia škol.

Jednotlivé krajské normativy neinvestičních výdajů jsou stanovovány z ukazatelů:

- průměrný počet jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického pracovníka (Np)
- průměrný počet jednotek výkonu připadajícího na 1 nepedagogického pracovníka (No)
- průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka (Pp),
- průměrná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka (Po),
- průměrná roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu (ONIV).

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadající na 1 pedagogického pracovníka (Np) se stanoví z průměrného počtu dětí, žáků nebo studentů ve třídě, studijní skupině nebo oddělení v příslušném oboru vzdělání ve školách v rámci kraje nebo ve třídě nebo oddělení v příslušném typu školského zařízení v rámci kraje (Ž), průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě, studijní skupině nebo oddělení za týden vyplývajících z příslušného rámcového nebo akreditovaného vzdělávacího programu (dále jen „vzdělávací program“) nebo oboru vzdělání včetně nezbytného

dělení tříd, studijních skupin nebo oddělení, popřípadě vyplývajícího ze zvláštního právního předpisu (H), průměrného týdenního rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků stanoveného zvláštním právním předpisem (VP). Pokud se jedná o jednotku výkonu ve školském zařízení a nelze určit některý z ukazatelů Ž, H a VP, ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického zaměstnance se stanoví z průměrných hodnot dosažených v příslušném typu školského zařízení v rámci kraje v průběhu uplynulého kalendářního roku. V ostatních případech se ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického zaměstnance stanoví vztahem

$$NP = \frac{\bar{Z} \times VP}{H} \quad (2.1)$$

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 nepedagogického pracovníka (No) se stanoví z průměrných hodnot dosažených v průběhu uplynulého kalendářního roku nebo z hodnot stanovených OŠMT v uplynulém kalendářním roce v příslušném druhu školy, oboru vzdělání a formě vzdělávání nebo typu školského zařízení v rámci kraje.

Ukazatel průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka a ukazatel průměrné měsíční výše platu nepedagogického pracovníka je tvořen průměrnou měsíční výší složek platu dosaženou v příslušném druhu školy nebo typu školského zařízení v rámci kraje v průběhu uplynulého kalendářního roku upravenou na výši, která se v příslušném kalendářním roce předpokládá vzhledem k celkovému objemu finančních prostředků přidělených krajskému úřadu prostřednictvím republikových normativů. Součty osobních příplatků a odměn v takto upravených ukazatelích průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka se mezi jednotlivými druhy škol a typy školských zařízení nesmí lišit o více než 50 % z nejvyššího součtu osobních příplatků a odměn. Do ukazatelů průměrné měsíční výše platu se nezahrnují platby za práci přesčas a za konání přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti nad stanovený rozsah.

Ukazatel průměrné roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu se stanoví ve výši alespoň 65 % z průměrných hodnot dosažených v průběhu uplynulého kalendářního roku nebo z hodnot stanovených OŠMT v uplynulém kalendářním roce v příslušném druhu školy, oboru vzdělání a formě vzdělávání nebo typu školského zařízení v rámci kraje.

Na každou jednotku výkonu, pokud je u škol a školských zařízení v rámci kraje v daném kalendářním roce realizována, se stanoví 1 krajský normativ. Krajský normativ je tvořen základní částkou, popřípadě také příplatkem. V případě vyššího odborného vzdělávání se stanoví jednotlivé krajské normativy zvlášť pro jednotlivé vzdělávací programy. Pokud je součástí vzdělávání praktické vyučování, stanoví se zvlášť krajský normativ pro teoretické a praktické vyučování. V případě šestiletého a osmiletého gymnázia se krajský normativ stanoví zvlášť pro nižší a vyšší stupeň gymnázia. V případě kombinované formy vzdělávání se krajský normativ stanoví zvlášť pro jednotlivé druhy kombinací forem vzdělávání v příslušném oboru vzdělání.

Příplatek se stanoví na:

- a) 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta se zdravotním postižením ve škole samostatně zřízené pro děti, žáky nebo studenty se zdravotním postižením, pokud nejde o základní školu speciální, popřípadě ve třídě, oddělení nebo studijní skupině zřízené pro děti, žáky nebo studenty se zdravotním postižením v běžné škole,
- b) 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta individuálně integrovaného v běžné škole,
- c) 1 žáka se zdravotním postižením v oboru vzdělání praktická škola,
- d) 1 dítě, 1 žáka umístěného ve zdravotnickém zařízení, který se vzdělává ve škole při tomto zdravotnickém zařízení; v tomto případě se neuplatní příplatek podle písmene a),
- e) 1 žáka ve školní družině, který se zároveň vzdělává v základní škole speciální,
- f) 1 žáka ve školní družině v oddělení, které je tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, nejedná-li se o žáka podle písmene e),
- g) 1 ubytovaného v domově mládeže ve skupině tvořené pouze žáky a studenty se zdravotním postižením,

Příplatky dle předchozího odstavce písm. a) se stanoví pro:

- 1 dítě, 1 žáka nebo 1 studenta s těžkým nebo hlubokým mentálním postižením, těžce sluchově postiženého, těžce zrakově postiženého, s těžkými vadami řeči, s těžkým tělesným postižením, s více vadami nebo autismem ve výši 2,1 násobku příslušné základní částky
- 1 dítě, 1 žáka nebo 1 studenta s vadami zraku ve výši 2,0 násobku příslušné základní částky
- 1 dítě, žáka nebo studenta sluchově nebo tělesně postiženého ve výši 1,5 násobku příslušné základní částky
- 1 dítě, žáka nebo studenta s vadami řeči ve výši 1,15 násobku příslušné základní částky
- 1 dítě, žáka nebo studenta mentálně postiženého, středně těžce mentálně postiženého, s vývojovými poruchami učení nebo vývojovými poruchami chování ve výši příslušné základní částky

Příplatek na vývojové poruchy učení nebo vývojové poruchy chování se vztahují na žáky plnící povinnou školní docházku.

Příplatky dle předchozího odstavce písm. b) se stanoví na celý kalendářní rok 2010 pro:

- 1 dítě, 1 žáka nebo 1 studenta s těžkým nebo hlubokým mentálním postižením, těžce sluchově postiženého, těžce zrakově postiženého, s těžkými vadami řeči, s těžkým tělesným postižením, s více vadami nebo autismem ve výši 12 000,- Kč na platy a 700,- Kč na přímé ONIV
- 1 dítě, žáka nebo studenta sluchově, zrakově, tělesně postiženého nebo s vadami řeči ve výši 8 000,- Kč na platy a 700,- Kč na přímé ONIV
- 1 dítě, žáka nebo studenta s lehkým nebo středním mentálním postižením ve výši 3 000,- Kč na platy a 300,- Kč na přímé ONIV
- 1 dítě nebo žáka plnící povinnou školní docházku s vývojovými poruchami chování ve výši 1 000,- Kč na platy a 300,- Kč na přímé ONIV
- 1 žáka plnící povinnou školní docházku s vývojovými poruchami učení ve výši 700,- Kč na platy a 300,- Kč na přímé ONIV

Zákonné odvody jsou automaticky dopočítány k celkové výši prostředků na platy přidělené na integraci.

Příplatky dle písm. c) a e) se stanoví ve výši příslušné základní částky.

Příplatky dle písm. d), f) a g) se stanoví ve výši 0,5 násobku příslušné základní částky.

Za druhy zdravotního postižení se považují: zrakově postižení, sluchové postižení, tělesně postižení, mentálně postižení, vady řeči, vývojové poruchy učení, vývojové poruchy chování a dále jednotlivé kategorie těžkého zdravotního postižení dětí, žáků nebo studentů stanovené dle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Při stanovení výše příplatků na zdravotní postižení se vychází z průměrné výše finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných v uplynulém kalendářním roce prostřednictvím krajských normativů na 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta s příslušným druhem zdravotního postižení v příslušném druhu školy nebo typu školského zařízení v rámci kraje. Nelze-li zjistit tento údaj, vychází se z průměrné výše finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných v uplynulém kalendářním roce prostřednictvím krajských normativů v příslušném druhu školy nebo typu školského zařízení na druh zdravotního postižení, který je co do nezbytné míry podpůrných opatření podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb. nejbližší druhu zdravotního postižení, na něž se příplatek stanoví.

Při stanovení výše příplatků na dítě, žáka umístěného ve zdravotnickém zařízení se vychází z průměrné výše finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných v uplynulém kalendářním roce prostřednictvím krajských normativů na 1 dítě, 1 žáka umístěného ve zdravotnickém zařízení, který se vzdělává ve škole při tomto zdravotnickém zařízení v rámci kraje.

Normativ na žáka (NŽ) ve výši základní částky se z výše uvedených ukazatelů stanoví vztahem:

$$N\dot{Z} = 12 \times 1,36 \times (1/N_p \times P_p + 1/N_o \times P_o) + ONIV. \quad (2.2)$$

Pokud rozdíl mezi základními částkami pro jednotlivé obory vzdělání nebo pro jednotlivé typy školských zařízení nepřesáhne 3 % z ročního objemu neinvestičních výdajů celkem, ani 3 % z ročního objemu mzdových prostředků připadajících na jednotku výkonu, může OŠMT upravit příslušné základní částky na stejnou výši, která je jejich průměrem.

K základní částce stanoví OŠMT opravné koeficienty v procentní výši, kterými se základní částka vynásobí v případě škol a školských zařízení, kde je průměrný platový stupeň pedagogických pracovníků vyšší nebo nižší než krajský průměr promítnutý v ukazateli průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka. Takto stanovený koeficient není nižší než 0,9 ani vyšší než 1,1. Výše rozpočtovaných průměrných platů v závislosti na platových stupních je uvedena v příloze „Navýšení a snížení průměrných platů pedagogů dle zařazení do stupňů“.

V případě 1 žáka nebo studenta, který se vzdělává v jiné než denní formě vzdělání, se základní částka stanoví ze základní částky pro denní formu vzdělávání v příslušném oboru vzdělání nebo vzdělávacím programu jako její:

- 0,4 násobek, jde-li o večerní nebo kombinovanou formu vzdělávání,
- 0,15 násobek, jde-li o dálkovou formu vzdělávání
- 0,05 násobek, jde-li o distanční formu vzdělávání.

V případě střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy se k základní částce stanoví opravný koeficient ve výši 0,05, kterým se základní částka vynásobí, jde-li o žáka nebo studenta, který se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu; tento koeficient se nevztahuje na případy, kdy jsou důvodem pro povolení individuálního vzdělávacího plánu speciální vzdělávací potřeby nebo mimořádné nadání žáka nebo studenta.

V případě, že jednotlivá místa poskytují vzdělávání v různých oborech a formách, je výsledný rozpis přímých výdajů pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb součtem normativně stanovených objemů

jednotlivých oborů a forem vzdělávání. Rozpis rozpočtu provádí OŠMT ve struktuře závazných ukazatelů.

Vzhledem k výše popsanému normativnímu financování nebývá při rozpisu rozpočtu přihlíženo k individuálním požadavkům škol a školských zařízení na navýšení platů z důvodu platových postupů, proplácení čerpání řádné dovolené po mateřské dovolené.

Každá organizace, která považuje rozpis přímých výdajů krajským úřadem za nepostačující k zajištění nezbytných potřeb vyplývajících z právních předpisů a schválených učebních dokumentů zpracuje finanční rozvahu. U takovéto organizace bývá provedeno porovnání rozpisu s finanční rozvahou potřeby přímých výdajů, za účelem stanovení příčin odchylek mezi jednotlivými ukazateli normativního rozpisu rozpočtu přímých výdajů a finančními rozvahami a za účelem vypracování návrhu na odstranění zjištěných disproporcí v termínech stanovených OŠMT. Žádosti o pedagogickou asistenci bývají řešeny na základě stanoviska Komise pro posuzování žádostí ke zřízení funkce asistenta pedagoga na školách zřizovaných krajem a školách zřizovaných obcemi. Stanovování pracovního úvazku asistenta pedagoga a příspěvku na plat asistenta pedagoga je řešeno v dokumentu „Informace Odboru školství, mládeže a tělovýchovy krajského úřadu o integraci dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. K zajištění pedagogické asistence bývají prioritně použity finanční prostředky z rozvojového programu Podpora řešení specifických problémů RgŠ v jednotlivých krajích s přihlédnutím k rozdílné hustotě osídlení a s tím spojené rozdílné hustoty sítě škol a školských zařízení na území jednotlivých krajů.

Limit počtu zaměstnanců bývá stanoven normativním způsobem samostatně na každou rozpočtovanou součást, na základě vytvořených krajských normativů. Normativní počet zaměstnanců je krácen o úvazky za přesčasy a o úvazky, kdy činnosti jsou zabezpečovány externími zaměstnanci. Není-li u škol počet zaměstnanců čerpán do limitu zaměstnanců stanoveného rozpisem rozpočtu, je, po dohodě se školou, krácen počet zaměstnanců, ale není krácen odpovídající objem mzdových prostředků.

Normativní počet zaměstnanců NPz je dán vztahem:

$$NPz = \frac{V}{Nz}, \quad \text{kde} \quad (2.3)$$

V jsou výkony (počet žáků, dětí, studentů, chovanců, ubytovaných apod.),
Nz je normativ (počet jednotek výkonů připadajících na jednoho zaměstnance).

OŠMT stanoví normativní počty zaměstnanců zvlášť pro pedagogické (NPp) a zvlášť pro nepedagogické zaměstnance (NPo) na základě krajských normativů uvedených v příloze. Pro organizaci je závazný ukazatel limit počtu zaměstnanců celkem za organizaci, bez rozlišení na pedagogické a ostatní zaměstnance. V průběhu roku může škola požádat o přesuny mezi jednotlivými součástmi.

Normativní roční objem prostředků na platy je dán vztahem:

$$Pc = 12 \times (NPp \times Pp + NPo \times Po), \quad \text{kde} \quad (2.4)$$

Pc je objem prostředků na platy celkem,
NPp je normativní počet pedagogických zaměstnanců,
NPo je normativní počet nepedagogických zaměstnanců,
Pp je hodnotou průměrné měsíční výše platu pedagogických zaměstnanců bez přesčasů,
Po je hodnotou průměrné měsíční výše platu nepedagogických zaměstnanců bez přesčasů.

Objem prostředků na ostatní osobní náklady

Potřebu finančních prostředků na OON bude OŠMT rozpočtově pokrývat na základě podkladů předložených školami. Školy zřizované Olomouckým krajem podklady předávají na OŠMT, oddělení financování školství. Školy zřizované obcemi tyto podklady předávají úřadům obcí s rozšířenou působností. Potřeba prostředků na OON bude pokryta maximálně do výše finančních prostředků přidělených MŠMT.

Pedagogičtí zaměstnanci

Na základě počtu vykázaných hodin pravidelné výuky zabezpečované OON a míry vyučovací povinnosti, je stanovena výše úvazku externích zaměstnanců, kteří tuto pravidelnou výuku vykonávají. O tuto výši úvazku se krátí normativní počet

zaměstnanců (limit počtu zaměstnanců). Ve výši přidělených prostředků na OON jsou ve stejné výši kráceny prostředky na platy. Za OON, které se netýkají pravidelné výuky, se v odpovídající výši krátí prostředky na platy.

Ostatní zaměstnanci

Objem prostředků na OON na ostatní činnosti bývá vykryt dle požadavků škol a zařízení. Na základě objemu finančních prostředků přes průměrnou měsíční výši platu je krácen limit počtu zaměstnanců a o přidělenou částku na OON je současně krácen objem prostředků na platy. Počet úvazků na celý rok, o které se krátí limit počtu zaměstnanců je získán z požadované částky na OON dělené 12 (měsíci) a dělené průměrným měsíčním platem.

Odstupné

Finanční prostředky na odstupné jsou přidělovány jen na základě požadavků ředitelů jednotlivých škol a o tyto prostředky není krácen objem prostředků na platy. Po vyplacení nároku na odstupné musí vedení krajské školy neprodleně informovat OŠMT, vedení obecní školy příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, o výši nevyčerpaných finančních prostředků přidělených na odstupné. Čerpání finančních prostředků se zaokrouhluje na tisícikoruny.

Rozpočet ostatních přímých neinvestičních prostředků:

Do této oblasti spadají finanční prostředky na ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Finanční prostředky mohou být použity také tehdy, zajišťuje-li škola v souladu se školským zákonem a rámcovým vzdělávacím programem povinnou součást vzdělávání dětí, žáků a studentů u jiné fyzické nebo právnické osoby, a to v souladu s § 160 odst. 2 a 3 (viz zákon č. 49/2009, kterým se měnil školský zákon).

Prostředky na ostatní neinvestiční výdaje (přímé ONIV) jsou vypočteny na základě stanovených normativů na jednotku výkonů.

Normativní objem přímých ONIV je dán vztahem:

$$\text{PONIV} = V \times \text{normativ přímých ONIV, kde} \quad (2.5)$$

PONIV je objem přímých ONIV,

V jsou výkony (počet žáků, dětí, studentů, chovanců, ubytovaných apod.).

Zde jsou do ONIV zahrnuty i finanční prostředky určené na náhrady mzdy vyplácené zaměstnavatelem svým zaměstnancům po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti. Na finanční prostředky na náhradu mzdy je stanovena částka na jednotku výkonu, která je součástí normativu ONIV.⁵

2.3.2 Příspěvek na provoz

Příspěvek na provoz škol a školských zařízení je poskytován rovněž Krajským úřadem, jenž je jejich zřizovatelem, ovšem tyto finanční prostředky jsou již poskytovány v rámci samostatné působnosti krajů. Zpravidla jsou poskytovány na základě příspěvků z minulého účetního období (kalendářního roku) zvýšené o případnou inflaci. Provozní příspěvek bývá ovlivněn mnoha jinými faktory, např. stářím spravovaných budov, velikostí školského zařízení, mohou jej ovlivnit i jiná specifika, která se týkají právě provozních záležitostí jednotlivých školských zařízení. Tento příspěvek je poskytován zejména na provoz škol - vytápění, spotřebu elektrické energie, vody, opravy a odstraňování havárií neinvestičního charakteru, spotřebu kancelářských a hygienických potřeb, služby související s provozem školy - telefonní poplatky, poplatky za připojení k internetu, různé poradenské a jiné služby, poplatky, mzdy činností, které nejsou financovány ze státního rozpočtu (např. jazykové školy, které jsou od r. 2005 samofinancovány i když jsou součástí hlavní činnosti organizace) a odvody s nimi související, ty jsou ovšem samofinancovány a kryty na příjmové straně příspěvkem na školné. Největší důraz zřizovatele je kladen na efektivní využívání poskytovaného příspěvku.

⁵ http://www.kr-olomoucky.cz/nr/rdonlyres/ee50b5b2-cff4-42af-a4d2-6aa41afb4492/0/principy_rozdělování_dotace_na_přímé_náklady_na_vzdělávání_pro_školy_a_školská_zařízení_ok_na_ro.doc

2.3.3 Ostatní dotační tituly

O účelové dotace lze žádat na základě vyhlášených dotačních programů. Tyto dotační programy může vyhlásit zřizovatel, MŠMT, obec, případně jiná grantová agentura. Na základě vyhlášeného programu a dle stanovených pravidel může škola zpracovat žádost na poskytnutí účelové dotace. Součástí žádosti musí být položkový rozpis rozpočtu na projekt. Poskytnuté prostředky jsou účelově vázány v souladu se schváleným projektem. Přidělené finanční prostředky musí být ve stanoveném termínu čerpány a vyúčtovány.

2.3.4 Financování z vlastních zdrojů

Financování z vlastních zdrojů - veškerých ostatních příjmů organizace vyplývajících z hlavní činnosti. Jedná se například:

- o tržby za ubytování na domově mládeže
- o plnění od pojišťovny
- o náhrady škod
- o přijaté úroky
- o tržby za služby související s hlavní činností
- o přijaté dary
- o čerpání finančních fondů.

Financování z doplňkové činnosti organizace, v jejímž případě střední škola může vykonávat doplňkovou činnost v souladu se zřizovací listinou a pouze za podmínek, které jsou stanoveny v Zásadách hospodaření příspěvkových organizací, které budou podrobněji popsány v další kapitole.

Pokud škola uskutečňuje doplňkovou činnost, musí zajistit:

- zpracování, evidování a aktuální kalkulaci ceny výrobků a služeb
- samostatné sledování doplňkové činnosti od činnosti hlavní
- vymezení majetku používaného k doplňkové činnosti
- určení odpovědné osoby, která bude zajišťovat pro doplňkovou činnost hospodaření s majetkem.

Střední škola vypracovává na základě předem stanovených zásad přehled vývoje výnosů a nákladů doplňkové činnosti. Zisk po zdanění, který byl dosažen v doplňkové činnosti, může škola použít ve prospěch hlavní činnosti prostřednictvím schváleného přidělu do fondů organizace.

2.3.5 Investiční financování

V případě investičního financování může pořizovat dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek příspěvková organizace pouze z investičních prostředků. Základním zdrojem tvorby těchto prostředků, v případě střední školy zřízené krajem, jsou zejména účetní odpisy dlouhodobého majetku. Podstatnou částku tvoří také investiční dotace od zřizovatele. Při podávání žádostí o dotace se organizace řídí pravidly, která zřizovatel pro poskytování dotací vyhlásil. Svou žádost rovněž doloží investičním záměrem. Dotace příspěvkové organizaci je možno taktéž poskytnout z různých kapitol státního rozpočtu. V praxi jako zdroj financí může figurovat kromě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy i například Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra, atd. Pokud tak stanoví zřizovatel, lze investiční výdaje kryt i výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku, který škola spravuje. Samozřejmě nedílnou součástí rozličně rozsáhlých investičních akcí tvoří dary a příspěvky od jiných subjektů, případně převody z rezervního fondu.

3 Analýza hospodaření vybrané organizace v období 2006 - 2010

Základní charakteristika organizace

Název organizace: Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24

Sídlo: 750 11 Přerov 2, Bartošova 24

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 61985 996

IZO: 000 842 885

Zřizovatel: Olomoucký kraj

Součástí školy: Obchodní akademie

IZO: 000 842 885

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky

IZO: 107 880 202

Doplňková činnost:

Zahájena: 11. 2. 2004

Předmět: Pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti. Od 24. 5. 2006 rozšířen o vydavatelskou a nakladatel. činnost a organizování sportovních soutěží od 14. 7. 2009 – živnostenské oprávnění školy na základě změny zákona:

Vydavatelské činnosti, polygrafická výroba, knihařské a kopírovací práce. Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti. Provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a odborných akcí. Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení organizování sportovní činnosti.

3.1 Zásady hospodaření příspěvkových organizací zřízených Krajským úřadem Olomouckého kraje

3.1.1 Rozpočtový proces

Kraj zpracovává svůj rozpočet na kalendářní rok. Při sestavení rozpočtu vychází z rozpočtového výhledu, který sestavuje na období 2-5 let. Rozpočtový proces kraje se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a rada schvaluje Zásady pro sestavení rozpočtu kraje (dále jen „rozpočtové zásady“) a Harmonogram pro sestavení rozpočtu kraje (dále jen „harmonogram“). Rozpočtové zásady obsahují postupy pro sestavení rozpočtu a závazné ukazatele pro sestavení výše příjmů a výdajů. Po schválení rozpočtových zásad a harmonogramu předává odbor ekonomický všem odborům krajského úřadu pokyny pro sestavení návrhu rozpočtu včetně termínů pro jejich předložení. Věcně příslušné odbory rozešlou organizacím pokyny včetně tabulek pro sestavení návrhů na příspěvek z rozpočtu kraje. Za zpracování návrhu rozpočtu, který vychází z analýzy předchozích let a z aktuálních potřeb pro daný rok, odpovídá ředitel organizace. Věcně příslušné odbory takto získané podklady shromáždí, provedou kontrolu, případně upraví a předloží odboru ekonomickému. Za celkové zpracování návrhu rozpočtu je odpovědný odbor ekonomický. Rozpočet kraje se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, která je stanovena vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočet kraje schvaluje zastupitelstvo. Návrh rozpočtu kraje musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu. Neprodleně po schválení rozpočtu kraje se provede rozpis rozpočtu, tzn. rozpis rozpočtu v podrobném členění dle rozpočtové skladby včetně závazných ukazatelů organizací, který schvaluje rada. Případné změny závazných ukazatelů v průběhu roku schvaluje rada. Porušení závazných ukazatelů je hodnoceno jako porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 22 zákona č. 250/2000 Sb, ve znění pozdějších předpisů. Není-li rozpočet kraje schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se hospodaření kraje v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria, které schvaluje zastupitelstvo. Organizace po obdržení údajů z rozpisu rozpočtu zpracuje svůj schválený rozpočet, který v daném termínu a na předepsaném formuláři předloží věcně příslušnému odboru ke kontrole. Vztah mezi rozpočtem

kraje (schváleným i upraveným) a organizacemi představují neinvestiční a investiční příspěvky.

3.1.2 Finanční hospodaření organizací

Hospodaření organizací se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále ZoRP). Organizace hospodaří s peněžními prostředky:

- a. získanými vlastní činností, z pronájmu majetku (v souladu se zřizovací listinou) a prodeje movitého dlouhodobého majetku (v souladu se zřizovací listinou),
- b. získanými z rozpočtu kraje (např. příspěvek na provoz, příspěvek na provoz – mzdové náklady, příspěvek na provoz – odpisy),
- c. získanými ze státního rozpočtu a strukturálních fondů prostřednictvím rozpočtu kraje,
- d. získanými ze státního rozpočtu a státních fondů,
- e. z darů od fyzických a právnických osob,
- f. získanými zapojením peněžních fondů.

V případě, že organizace obdrží ze státního rozpočtu nebo státních fondů účelovou dotaci přímo, zasílá průběžně příslušnému odboru fotokopii rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu nebo státních fondů, podmínky přidělení dotace a oznámení limitu výdajů. Při čerpání prostředků na základě oznámení limitu výdajů zasílá průběžně příslušnému odboru fotokopie faktur a originální výpisy bankovních účtů. Pokud organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch hlavní činnosti, pokud rada nerozhodne jinak. Pokud hospodaření organizace skončí ztrátou, pak ztráta musí být uhrazena z rezervního fondu. Není-li možné uhradit ztrátu z rezervního fondu, pak ze zlepšeného hospodářského výsledku dalších let. Jestliže hospodaření organizací skončí zlepšeným hospodářským výsledkem, musí být tento přednostně použit na úhradu ztráty z minulých let. Organizace při přenechání nemovitého majetku kraje svěřeného jí do správy do užívání jiné organizaci zřízené krajem nebude této organizaci účtovat úplatu za užívání. Tento vztah bude řešen vždy smlouvou o výpůjčce. Předmětem úhrady bude pouze poměrná část nákladů a služeb s výpůjčkou spojených, např.

teplo, energie, vodné, stočné atd. Využívání nemovitostí organizací zřizovanou krajem má přednost před užíváním nemovitostí jinou třetí osobou. Rada může při výkonu zřizovatelských funkcí uplatnit vůči organizaci další finanční nebo věcné ukazatele k prosazení zájmů kraje, které souvisí s hlavní činností organizace, pro kterou byla zřízena. Organizace se v případě úvěrů, půjček, ručení a finančních výpomocí řídí především ZoRP, ustanoveními uvedenými ve své zřizovací listině a ustanoveními těchto zásad. Organizace je oprávněna uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru jen po předchozím souhlasu zřizovatele. Tento souhlas se nevyžaduje v případě půjček zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb. O souhlas zřizovatele požádá organizace prostřednictvím příslušného odboru. Příspěvková organizace je oprávněna přijímat na sebe závazek ručitele jen na základě předchozího souhlasu zřizovatele, a to jen jde-li o ručení za dlužníka, jímž je zřizovatel nebo jím zřízená či založená právnická osoba. O souhlas zřizovatele požádá organizace prostřednictvím příslušného odboru. K dočasnému krytí svých potřeb může organizace získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc, jestliže je její vrácení zabezpečeno jejími rozpočtovými výnosy běžného roku, nejpozději však do 31. března následujícího roku. O souhlas zřizovatele požádá organizace prostřednictvím příslušného odboru.

3.1.3 Hospodaření s prostředky peněžních fondů

Organizace vytváří a používá v souladu se ZoRP, rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

a. Rezervní fond,

Zastupitelstvo rámci závěrečného účtu Olomouckého kraje schvaluje výsledek hospodaření roku a přiděl do fondu rezervního. Návrh na rozdělení výsledku hospodaření do fondu rezervního předkládá organizace příslušnému odboru v rozborech hospodaření. Výše návrhu zohledňuje potřebu organizace čerpat prostředky rezervního fondu v souladu se zákonem. Zákon umožňuje rezervní fond využít i k posílení fondu investičního. Souhlas k posílení investičního fondu z rezervního fondu schvaluje rada na základě žádosti organizace zaslané příslušnému odboru.

b. Investiční fond.

Organizace zpracuje každoročně plán čerpání investičního fondu seřazený podle priorit, který předkládá příslušnému odboru k návrhu rozpočtu na investice a opravy. Při zpracování plánu mimo jiné bere ohled na doporučení energetických auditů budov, a to v souladu s prioritami Územní energetické koncepce. Z důvodu sledování čerpání investičního fondu je nutné zasílat informaci o použití prostředků z investičního fondu do 3 pracovních dnů příslušnému odboru.

c. Fond odměn

Zastupitelstvo v rámci závěrečného účtu Olomouckého kraje schvaluje výsledek hospodaření organizací za rozpočtový rok a přiděl do fondu odměn. Návrh na rozdělení výsledku hospodaření do fondu odměn předkládá organizace příslušnému odboru v rozborech hospodaření. Návrh organizace do fondu odměn v souladu se zákonem. Maximální návrh do fondu odměn se řídí § 32 zákona č. 250/2000 Sb. Návrh organizace do fondu odměn musí zohledňovat potřebu organizace naplňovat rezervní fond, který se využívá v souladu se ZoRP a dle kterého organizace může část svého rezervního fondu použít i k posílení investičního fondu. fondu odměn nelze čerpat zákonné odvody na zdravotní a sociální zabezpečení, které souvisí s vyplacenými prostředky z tohoto fondu.

d. Fond kulturních a sociálních potřeb

Výši tvorby fondu a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb v organizacích zřízených územními samosprávnými celky upravuje Vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Souhlas s čerpáním fondů za účelem plnění příslušných ustanovení zřizovací listiny vydává zřizovatel na základě žádosti organizace zaslané příslušnému odboru. Při čerpání fondů za účelem nabývání movitých věcí, zajištění služeb, oprav či údržby, atd., vždy když organizace vypisuje výběrové řízení, musí organizace dodržet „Základní principy pro zadávání veřejných zakázek organizacemi zřízenými Olomouckým krajem“. Až na základě výsledku výběrového řízení žádá organizace

radu o schválení čerpání prostředků prostřednictvím příslušného odboru. Organizace vede evidenci finančních prostředků fondů na bankovních účtech analyticky odděleně. Může zapojit peněžní fondy do výnosů jen v případě peněžního krytí. V případě, že investiční fond není finančně krytý, postupuje organizace v souladu s vyhláškou č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů. Použití fondů v rozporu se ZoRP, je považováno za porušení rozpočtové kázně.

3.1.4 Hospodaření s nemovitým a movitým majetkem

O majetkoprávních úkonech, týkajících se nemovitého majetku, rozhodují samosprávné orgány kraje v souladu se zákonem o krajích a Zásadami postupu orgánů při nakládání s nemovitým majetkem. Organizace hospodaří s nemovitým majetkem ve vlastnictví kraje, který jí byl svěřen do správy v souladu se zřizovací listinou. Organizace může hospodařit s nemovitým majetkem i na základě smlouvy o nájmu nebo výpůjčce. Zřizovatel může určit i jiný způsob užívání nemovitého majetku. O odejmutí nemovitého majetku ze správy a o svěření nemovitého majetku do správy rozhoduje rada. Organizace informuje příslušný odbor o nemovitém majetku, který organizace spravuje a který je pro její činnost nepotřebný, nebo je dlouhodobě nevyužívaný. Je-li pro činnost organizace nezbytný nemovitý majetek, který není ve vlastnictví kraje, informuje organizace o této skutečnosti příslušný odbor. V případě, že má být organizaci odejmut nemovitý majetek ze správy, organizace sdělí odboru majetkovému a právnímu mj. veškeré příslušenství a součásti vyjímaného nemovitého majetku (osvětlení, hřiště, přípojky, osázení apod.). Pohyby v evidenci nemovitého majetku a účetní evidenci realizuje organizace na základě pokynů odboru ekonomického. Odbor ekonomický předá organizaci příslušný protokol:

- a. Zařazovací protokol (informace o nabytí práva správy při převodu nemovitého majetku do vlastnictví kraje)
- b. Vyřazovací protokol (informace o odejmutí ze správy při převodu nemovitého majetku z vlastnictví Olomouckého kraje, případně vyřazení majetku v důsledku pojistné události při úplné likvidaci)

- c. Předávací protokol pro změnu správy nemovitého majetku (informace o změně správy mezi organizacemi kraje)
- d. Protokol pro svěřením nemovitého majetku do správy (informace o svěřením nemovitého majetku ve vlastnictví kraje do správy)
- e. Informace o zřízení věcného břemene.

Po doručení vyřazovacího protokolu organizaci, kde je uvedeno datum podání návrhu na vklad, provede organizace účetní zápis o vyřazení nemovitého majetku a nebude pokračovat v odepisování zůstatkové ceny tohoto majetku. Organizace informuje příslušný odbor o každém ohrožení nebo poškození kulturní památky a národní kulturní památky bez zbytečného odkladu. Nemovitosti ve vlastnictví kraje, které jsou využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány, jsou předmětem daně z nemovitostí. Organizace je povinna doručit příslušnému odboru smlouvy o pronájmu nemovitého majetku kraje, dodatky k těmto smlouvám, dohody o ukončení nájemních vztahů k těmto smlouvám bezodkladně po jejich uzavření a oznamovat příslušnému odboru využívání nemovitostí kraje k podnikatelským účelům.

Organizace pořizují movitý majetek do vlastnictví kraje, své správy, a to v souladu se ZoRP, při respektování majetkových práv a povinností stanovených organizaci zřizovací listinou a ustanoveními tohoto předpisu. Případné žádosti o pořízení movitého majetku organizace zašle příslušnému odboru. Odůvodněná žádost musí být v souladu se stanovenými pokyny kraje, například ohledně postupů zadávání veřejných zakázek. Při pořizování movitého majetku, podléhajícího dle zřizovací listiny souhlasu zřizovatele, se ve smlouvě na straně nabyvatele (kupující, obdarovaný) uvede organizace, usnesení rady o uděleném souhlasu s pořízením movitého majetku a ve znění smlouvy se uvede, že movitý majetek je nabýván do vlastnictví kraje, správy organizace. Vyřazování přebytečného movitého majetku provádí organizace při respektování majetkových práv a povinností stanovených organizaci zřizovací listinou, tímto předpisem a v souladu s § 37 zákona č. 250/2000 Sb. V případech, kdy je souhlas zřizovatele k vyřazování movitého majetku udělen organizaci přímo zřizovací listinou, postupuje tato organizace v souladu se svými vnitřními předpisy a příslušnými ustanoveními tohoto předpisu. Organizace je povinna postupovat při vyřazování majetku tak, aby prokázala efektivnost

a transparentnost zvoleného postupu a zpracovat vnitřní předpis k vyřazování majetku.

Majetek je vyřazován:

- a. převodem práva správy
- b. prodejem (za cenu dle odborného posudku, případně nejvyšší nabídce)
- c. darováním majetku
- d. fyzickou likvidací majetku (nelze-li uplatnit předchozí způsoby vyřazení, u majetku technického charakteru je nezbytný odborný posudek osvědčující neupotřebitelnost tohoto majetku)

V případě, že by vyřazení majetku zvyšovalo náklady organizace s důsledkem ztráty v hospodaření organizace, může být na žádost organizace usnesením rady movitý majetek odejmut ze správy a vyřazován krajem. Pokud je organizace povinna si dle zřizovací listiny při vyřazování majetku vyžádat souhlas zřizovatele, postupuje takto.

Organizace odepisují majetek v souladu s § 28 ŠZ, a § 34 prováděcí vyhlášky č. 505/2002 Sb. Organizace zpracovávají odpisový plán na příslušný rok a předkládají jej věcně příslušnému odboru v určeném termínu. Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek odepisuje organizace podle odpisového plánu schváleného radou. Majetek zařazený do odpisových skupin odepisuje organizace z ceny, ve které je majetek oceněn v účetnictví, počínaje následujícím měsícem po uvedení majetku do používání, lineárním způsobem do výše pořizovací ceny. Zatřídění majetku do jednotlivých skupin se provádí podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 1. Dlouhodobý nehmotný majetek se zařadí do odpisové skupiny 1. Dlouhodobý hmotný majetek, který nelze zařadit do příslušné skupiny, bude zařazen do skupiny 2.⁶

3.2 Hospodaření v roce 2006

Celkové náklady za r. 2006 činily Kč 19 253,54 tis. Náklady byly plněny dle plánovaného rozpočtu organizace, výrazně byly překročeny pouze v položce služby. V této položce dochází mimo běžných služeb k účtování nákladů spojených s LVVZ, exkurzemi žáků a školními výlety, výnosy s těmito akcemi související jsou

⁶ Zdroj: www.kr-olomoucky/zasady_rizeni_prispevkovych_organizacizrizenych_olomouckym_krajem_2010

úctovány do výnosových položek. Oproti minulému účetnímu období byly zvýšeny náklady na pořízení učebních pomůcek a drobného dlouhodobého majetku v rámci nových projektů. Celková výše mzdových nákladů se skládá z nákladů na mzdy zaměstnanců Obchodní akademie, Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky při OA (tato je samofinancována), OON, mezd dodatkové činnosti OA, DPP projektu na podporu aktivit v oblasti sociálně patologických jevů a mezd projektu realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v rámci ESF. Odvody související se mzdovými náklady činily Kč 3 813,47. Přehled položek nákladů v tabulce č. 3.1.

Tabulka 3.1 Přehled nákladů za rok 2006

Druh nákladové položky	tis. Kč
Náklady celkem	19 253,55
Spotřeba materiálu	1 499,12
Spotřeba energií	1 096,73
Opravy a udržování	211,29
Cestovné	181,15
Ostatní služby	1 457,93
Mzdové náklady	10 413,78
Zákonné mzdové odvody	3 813,47
Ostatní náklady	41,18
Odpisy dlouhodobého majetku	407,83
Náklady dodatkové činnosti	131,07

Zdroj: Rozbor hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006, vlastní zpracování

Přijaté dotace na provoz UZ 00 106 do ve výši Kč 2 382,00 tis. Přijatá dotace na odpisy UZ 00 006 ve výši Kč 407,82 tis. Přijatá dotace na projekt Leonardo da Vinci ve výši 9 000 EUR. Ve dnech 17. – 24. června 2006 se 10 učitelek školy zúčastnilo odborné výměny v rámci evropského vzdělávacího programu Leonardo da Vinci – pod názvem Jazyky a počítače sjednocují evropské vzdělávání. Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24 byla vysílající organizací, řecká firma KYM Ltd. byla organizací přijímající. Program odborné stáže byl velmi zajímavý. Během pobytu v Řecku účastnice výměny navštívily několik středních odborných škol v Soluni a okolí (Soluň, Epanomi, Kilkis), enviromentální centrum v Naoussei, muzea v Soluni i v Kilkisu a Úřad pro SOŠ (pobočka Ministerstva školství) v Soluni. Projekt byl velmi zajímavý a přínosný, zjistili jsme, že obchodní akademie (a české školství celkově) je na velmi vysoké evropské úrovni. Tento projekt byl realizován s podporou Evropského společenství. Na financování se spolupodílela škola. Přijatá zálohová platba na další projekt

Leonardo da Vinci 8 632 EUR. Ve dnech 4. – 25. listopadu 2006 se 10 studentek Obchodní akademie a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24 zúčastnilo odborné stáže na Maltě. Partnerem školy v projektu Leonardo da Vinci s názvem Integrace střední Moravy do EU byla maltská firma Future Focus. Tento projekt byl realizován s podporou Evropského společenství. Na financování se dále podílel Olomoucký kraj a škola. Před odjezdem na odbornou stáž děvčata v červenci 2006 absolvovala přípravný odborný, jazykový a kulturní kurz na škole. Firma Future Focus studentky umístila na různá pracoviště. Děvčata zvládla zadanou práci výborně a na cizojazyčné prostředí si zvykla velmi rychle. Během stáže studentky vykonávaly běžnou administrativní práci – kopírování, práci s fakturami, poštou a na počítači, chystaly informace pro hotelové hosty a vyřizovaly telefonáty. Procvičily si tak nejen angličtinu, ale také znalosti odborných předmětů, jako je účetnictví, písemná a elektronická komunikace nebo informační technologie. Zaměstnavatelé chválili jejich píli i znalost angličtiny. Přijátá dotace na realizaci státní informační politiky ve vzdělávání UZ 33 245 ve výši Kč 318,96 tis. mimořádná dotace Kč 229,00 tis. školení zaměstnanců PI – PIII Kč 54 960,-- dotace na konektivitu Kč 35,00 tis. Z mimořádné dotace byly vybaveny odborné učebny, v rámci projektu PI – PIII bylo proškoleno 13 zaměstnanců školy, dotace na konektivitu byla použita na služby internetu. Přijátá dotace na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů UZ 33 122 ve výši Kč 32,00 tis. Prevence sociálně patologických jevů u středoškolské mládeže formou aktivního sociálního učení. V rámci prevence sociálně patologických jevů byl realizován projekt s názvem Prevence sociálně patologických jevů u středoškolské mládeže formou aktivního sociálního učení. Přijátá dotace na kofinancování evropských vzdělávacích projektů „Integrace střední Moravy do EU“ UZ 00 004 ve výši Kč 30,00 tis. Přijátá část neinvestiční účelové dotace poskytnuté MŠMT ČR v rámci realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, opatření 3.1 – Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních. Projekt je spolufinancován z rozpočtu Evropské unie, a proto celkové finanční vypořádání bylo provedeno až v roce ukončení tohoto projektu v roce 2008, UZ 33 439 ve výši Kč 419,32 tis., čtvrtina celkové částky projektu. Projekt je zaměřen na zkvalitnění vzdělávání na střední škole v oblasti výuky cizích jazyků - jazyka anglického, německého, francouzského a španělského, a to multimediální formou výuky konverzace. Projekt byl zahájen 22. 11. 2006. Vlastní výnosy organizace tvoří z poskytování služeb – vzdělávání v Jazykové škole

s právem státní jazykové zkoušky, která je samofinancována, dále výnosy z pronájmu tělocvičny a příležitostných pronájmů učeben, výnosů přijatých od žáků (LVVZ, exkurze, zájezdy aj.), mimořádné výnosy z prodeje DHM činily Kč 500,-- (prodej 5 ks vyřazených psacích strojů). Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v roce 2006 poprvé otevřela i kurz češtiny pro cizince. Výuka probíhala v českém jazyce za vydatné podpory názorných materiálů ve špičkově vybavené učebně. Přehled položek výnosů v tabulce č. 3.2.

Tabulka 3.2 Přehled výnosů za rok 2006

Druh výnosové položky	tis. Kč
Výnosy celkem	19 312,68
Dotace:	
Přímé náklady	13 120,70
z toho:	
Platy zaměstnanců	9 283,00
OON	80,00
ostatní	3 757,70
Další dotace	
Integrace střední Moravy do EU	30,00
Státní informační politika (SIPVZ)	318,96
Projekt Leonardo da Vinci I	362,82
Projekt Leonardo da Vinci II	347,38
Příspěvek na provoz	2 382,00
Příspěvek na odpisy	407,83
Vlastní výnosy:	
Příjmy jazykové kurzy - SJŠ	1 396,34
Ostatní příjmy – zájezdy, výlety, lyžařské kurzy, úroky	596,35
Příjmy z pronájmu školní budovy	145,22
Příjmy z dodatkové činnosti organizace	205,08

Zdroj: Rozbor hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006, vlastní zpracování

Celkový výsledek hospodaření účetního období roku 2006 činí Kč **59,13** tis, z toho v hlavní činnosti organizace hospodařila se ztrátou ve výši Kč -14 893,97, zisk z hospodářské činnosti činí Kč 74 021,05. Ztráta z hlavní činnosti je kryta ziskem z činnosti doplňkové. Na konci účetního období r. 2005 byla rovněž ztráta z hlavní činnosti kryta ziskem z činnosti doplňkové. Předmět doplňkové činnosti školy - pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti, byl během roku 2006 (24. 5. 2006) rozšířen o další dvě ohlašovací živnostenská oprávnění – vydavatelskou a nakladatelskou činnost a organizování sportovních soutěží. V rámci těchto nových činností byl vydán almanach k 105.

výročí založení školy, zejména i díky sponzorským darům. V tomto roce byl pořádán turnaj ve florbale O pohár starosty města, kterým byla založena tradice do dalších let. Mezi aktivity doplňkové činnosti školy patří např. přípravné kurzy k přijímacím zkouškám na střední školy, kurzy účetnictví, kurzy textový editor WORD aj. Škola rovněž pokračovala ve spolupráci při „Národním programu počítačové gramotnosti“ a pořádala kurzy základů práce s počítačem ve spolupráci se společností Computer help s. r. o., partnerem Ministerstva informatiky ČR.

3.3 Hospodaření v roce 2007

Celkové náklady hlavní činnosti za r. 2007 činily Kč 20 964,87 tis. Náklady byly plněny dle plánovaného rozpočtu organizace, výrazně byly překročeny pouze v položce služby. V této položce dochází mimo běžných služeb k účtování nákladů spojených s LVVZ, exkurzemi žáků a školními výlety, výnosy s těmito akcemi související jsou účtovány na účtu 649. K překročení dochází i u jiných položek, ale ty souvisí s dalšími přijatými dotacemi. Celková výše mzdových nákladů se skládá z nákladů na mzdy zaměstnanců Obchodní akademie, Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky při OA (tato je samofinancována), OON, mezd dodatkové činnosti OA, a mezd projektu realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v rámci ESF. Přehled nákladových položek v tabulce č. 3.3.

Tabulka 3.3 Přehled nákladů za rok 2007

Druh nákladové položky	tis. Kč
Náklady celkem	21 022,43
Spotřeba materiálu	1 050,60
Spotřeba energií	1 053,67
Opravy a udržování	246,66
Cestovné	95,80
Ostatní služby	1 945,82
Mzdové náklady	11 809,64
Zákonné mzdové odvody	4 317,91
Ostatní náklady	32,78
Odpisy dlouhodobého majetku	412,00
Náklady dodatkové činnosti	57,55

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2007, vlastní zpracování

Dotace na přímé výdaje UZ 33 353 ve výši Kč 14 756,70 tis. Dotace na provoz UZ 00 106 do ve výši Kč 2 495,00 tis. Dotace na odpisy UZ 00 006 ve výši Kč 412,00 tis. Dotace na Rozvojový program na podporu pokrytí konektivity škol v rámci SIPVZ UZ 33 245 Kč 19,71 tis. Dotace na Rozvojový program ve vzdělávání

„Další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky“ UZ 33 353 – poskytnuto Kč 8,51 tis., ve vyúčtování vráceno Kč 4,89 tis., celkem použito Kč 3,62 tis. Dotace nemohla být plně vyčerpána, jelikož byla poskytnuta v měsíci prosinci. Dotace na projekt „Čeština pro cizince“ UZ 33 246 poskytnuto Kč 89,00 tis., prostřednictvím vyúčtování vráceno Kč 6,90 tis., celkem použito Kč 82,10 tis. Program na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR pro rok 2007. Čeština pro cizince na Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24. Rozhodnutí č.12 489/07-22. Projekt „Čeština pro cizince“ probíhal v období od 01. 3. 2007 do 31. 12. 2007. Dotace byla určena pro posluchače kurzu mimo EU, Z původně plánovaného počtu 10 posluchačů jich absolvovalo požadovaný počet hodin a certifikát obdrželo pouze 6 osob, tudíž byla dotace v položce kancelářské potřeby krácena. Dotace OP RLZ 3.1, „Multimediální výuka cizích jazyků“ neinvestiční účelová dotace poskytnutá MŠMT ČR „Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních“. 283,39 tis. Leonardo da Vinci , které proběhlo v měsíci červnu 2007. „Integrace střední Moravy do EU“ UZ 00 004 ve výši Kč 30,00 tis. v roce 2006. Celková výše vlastních výnosů v r. 2007 činí 2 059,98 tis. Kč. Přehled položek výnosů je uveden v tabulce č. 3.4.

Tabulka 3.4 Přehled výnosů za rok 2007

Druh výnosové položky	tis. Kč
Výnosy celkem	21 250,86
Dotace:	
Přímé náklady	14 756,70
z toho:	
Platy zaměstnanců	10 465,00
OON	80,00
ostatní	4 211,70
Další dotace	
Integrace střední Moravy do EU - Leonardo	367,10
Státní informační politika (SIPVZ)	19,71
Projekt Čeština pro cizince	82,10
Projekt OP RLZ ESF	769,70
Příspěvek na provoz	2 495,00
Příspěvek na odpisy	412,00
Vlastní příjmy:	
Příjmy jazykové kurzy - SJŠ	1 140,85
Ostatní příjmy – zájezdy, výlety, lyžařské kurzy, úroky	919,13
Příjmy z dodatkové činnosti organizace	288,57

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2007, vlastní zpracování

Celkový výsledek hospodaření účetního období roku 2007 činí **228,44 tis.**, z toho v hlavní činnosti organizace hospodařila se ztrátou ve výši 2,58 tis., zisk z hospodářské činnosti činí 231,02 tis. Ztráta z hlavní činnosti je kryta ziskem z činnosti doplňkové. Předmět doplňkové činnosti školy - pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti, byl od 24. 5. 2006 rozšířen o další dvě ohlašovací živnostenská oprávnění – vydavatelskou a nakladatelskou činnost a organizování sportovních soutěží. V tomto roce byl pořádán turnaj ve floorbalu O pohár primátora města, kterým pokračuje tradice. Mezi aktivity doplňkové činnosti školy patří např. přípravné kurzy k přijímacím zkouškám na střední školy, kurzy účetnictví. Mezi příjmy dodatkové činnosti patří rovněž příjmy z pronájmu školní budovy a tělocvičny.

3.4 Hospodaření v roce 2008

Celkové náklady hlavní činnosti za r. 2008 činily Kč 20 741,34 tis. Náklady byly plněny dle plánovaného rozpočtu organizace, výrazně byly překročeny pouze v položce služby. V této položce dochází mimo běžných služeb k účtování nákladů spojených s LVVZ, exkurzemi žáků a školními zájezdy, výnosy s těmito akcemi související jsou účtovány na účtu 649. K překročení dochází i u jiných položek, ale ty souvisí s dalšími přijatými dotacemi. Například náklady na cestovné jsou mimo běžné rozpětí, jelikož byl uskutečněn projekt v rámci dotace poskytnuté na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska projekt „Kulturní a přírodní bohatství Islandu. Dále došlo ke zvýšení nákladů na spotřebu energií, což souvisí s rostoucími cenami. Celková výše mzdových nákladů se skládá z nákladů na mzdy zaměstnanců Obchodní akademie, Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky při OA (tato je samofinancována), OON, mezd dodatkové činnosti OA, mezd projektu realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v rámci ESF, mezd v rámci dotace na primární prevenci sociálně patologických jevů, zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků a mezd vyplácených v rámci projektu na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska. Nemalá část mezd je vyplácena formou DPP, zejména mzdy jazykové školy, což vede k úspoře nákladů s výplatou mezd souvisejících. Přehled položek nákladů v tabulce č. 3.5.

Tabulka 3.5 Přehled nákladů za rok 2008

Druh nákladové položky	tis. Kč
Náklady celkem	20 769,42
Spotřeba materiálu	906,09
Spotřeba energií	1 214,46
Opravy a udržování	184,23
Cestovné	681,45
Ostatní služby	1 316,08
Mzdové náklady	11 711,13
Zákonné mzdové odvody	4 256,09
Ostatní náklady	76,30
Odpisy dlouhodobého majetku	395,51
Náklady dodatkové činnosti	28,08

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2008, vlastní zpracování

Dotace na přímé výdaje UZ 33 353 ve výši Kč 14 827,50 tis. Dotace na provoz UZ 00 106 do ve výši Kč 2 281,00 tis. Dotace na odpisy UZ 00 006 ve výši Kč 395,00 tis. Dotace na dofinancování ICT UZ 00 103 Kč 35 000,--. Dotace na podporu rozvoje ICT 00 103 Kč 19 300,--. Dotace na podporu primární prevence sociálně patologických jevů UZ 33 163 Kč 35 000,--. Dotace na rozvojový program - Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků UZ 33 005 Kč 99 000,--. Dotace OP RLZ 3.1, „Multimediální výuka cizích jazyků“ CZ.04,1,03/3,1,15,2/0142 neinvestiční účelová dotace poskytnutá MŠMT ČR Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních. Celkové finanční vypořádání provede až v roce ukončení tohoto projektu (2008). UZ 09133439 ve výši Kč 82 418,61,-- 25% prostředky ze státního rozpočtu UZ 09533439 ve výši Kč 247 253,82 75% prostředky z EUZ toho na začátku účetního období časové rozlišení Kč 33 383,80. Finanční prostředky byly použity na mzdy a odvody související, pořízení pracovních sešitů, propagaci projektu a provoz. Projekt je zaměřen na zkvalitnění vzdělávání na střední škole v oblasti výuky cizích jazyků - jazyka anglického, německého, francouzského a španělského, a to multimediální formou výuky konverzace. Tato forma má motivovat jedince k celoživotnímu učení a posílit jeho možnosti pracovního uplatnění. Projekt klade důraz na připravenost pro odbornou praxi žáků. 6 modulů konverzace v cizím jazyce je určeno k osvojení mluveného jazyka. Moduly obsahují interaktivní video a umožňují žákům osvojovat si a procvičovat mluvený cizí jazyk. Celková výše vlastních výnosů v r. 2008 činí 1 051,07 tis. Kč. V tabulce č. 3.6 uveden přehled výnosových položek.

Tabulka 3.6 Přehled výnosů za rok 2008

Druh výnosové položky	tis. Kč
Výnosy celkem	20 982,69
Dotace:	
Přímé náklady	14 827,50
z toho:	
Platy zaměstnanců	10 576,00
OON	80,00
ostatní	4 171,50
Další dotace	
Prevence soc. pat. jevů	35,00
Státní informační politika dofinancování ICT	54,30
Zvýšení nenárokových složek platů pedagogů	99,00
Projekt OP RLZ z ESF	363,06
Projekt EHP/Norska – Island EUR 25 960,00	657,75
Příspěvek na provoz	2 281,00
Příspěvek na odpisy	395,00
Vlastní výnosy:	
Výnosy jazykové kurzy - SJŠ	1 051,07
Ostatní výnosy – zájezdy, výlety, lyžařské kurzy, úroky	915,01
Výnosy z dodatkové činnosti organizace	304,00

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2008, vlastní zpracování

Celkový výsledek hospodaření účetního období roku 2008 činí **213,27** tis., z toho v hlavní činnosti organizace hospodařila se ztrátou ve výši 62,73 tis., zisk z hospodářské činnosti činí 276,00 tis. Ztráta z hlavní činnosti je kryta ziskem z činnosti doplňkové. V tomto roce mezi aktivity doplňkové činnosti školy patřily např. přípravné kurzy k přijímacím zkouškám na střední školy a kurzy účetnictví. Mezi příjmy dodatkové činnosti patří rovněž příjmy z pronájmu školní budovy a tělocvičny. Tyto příjmy jsou rozlišeny v příslušné tabulce.

3.5 Hospodaření v roce 2009

Celkové náklady hlavní činnosti za r. 2009 činily Kč 20 453,48 tis. Náklady byly plněny dle plánovaného rozpočtu organizace, výrazně byly překročeny pouze na účtu 518 – služby. Na účtu 518 dochází mimo běžných služeb k účtování nákladů spojených s LVVZ, exkurzemi žáků a školními zájezdy, výnosy s těmito akcemi související jsou účtovány na účtu 649. K překročení dochází i u jiných položek, ale ty souvisí s dalšími přijatými dotacemi. Například náklady na cestovné jsou mimo běžné rozpětí, jelikož byl uskutečněn projekt v rámci dotace poskytnuté na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska projekt „Dynamický rozvoj společnosti na Islandu

v souladu s životním prostředím“, náklady vzrostly zejména z důvodu zakoupení letenek. Dále došlo ke zvýšení nákladů na spotřebu energií, což souvisí s rostoucími cenami. Celková výše mzdových nákladů se skládá z nákladů na mzdy zaměstnanců Obchodní akademie, Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky při OA (tato je samofinancována), OON, mezd z přijaté dotace „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“, mezd z přijaté dotace „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“, mezd dodatkové činnosti OA, a mezd vyplácených v rámci projektu na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska. Nemalá část mezd je vyplácena formou DPP, zejména mzdy jazykové školy, což vede k úspoře nákladů s výplatou mezd souvisejících. Přehled položek nákladů uveden v tabulce č. 3.7.

Tabulka 3.7 Přehled nákladů za rok 2009

Druh nákladové položky	tis. Kč
Náklady celkem	20 526,65
Spotřeba materiálu	1 312,33
Spotřeba energií	1 132,37
Opravy a udržování	313,83
Cestovné	401,67
Ostatní služby	1 410,94
Mzdové náklady	11 540,47
Zákonné mzdové odvody	3 988,02
Ostatní náklady	23,27
Odpisy dlouhodobého majetku	330,59
Náklady dodatkové činnosti	73,16

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2009, vlastní zpracování

Dotace na přímé výdaje UZ 33 353 ve výši Kč 14 113 300,--. Z toho: platy Kč 10 044 000,--, OPPP Kč 140 000,--, pojistné Kč 3 663 000,--, přímé ONIV Kč 266 300,--. Dotace na provoz UZ 00 106 do ve výši Kč 2 349 000,--. Dotace na odpisy UZ 00 006 ve výši Kč 330 591,--. Dotace podporu rozvoje ICT UZ 00 103 Kč 10 000,--. Dotace na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve školách v roce 2009 UZ 33 001 Kč 68 310,--. Dotace na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků UZ 33 016 Kč 97 000,--. Dotace na rozvojový program - Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků UZ 33 005 Kč 668 000,--. Doplatek dotace – z fondu na podporu spolupráce škol, finanční mechanismy FM EHP/Norska ve výši EUR 6 486,62 projekt „Kulturní a přírodní bohatství Islandu“. Cíl projektu – vytvoření multifunkční

vyučovací pomůcky prezentující kulturu, historii, významné osobnosti a současnost Islandu v jazyce anglickém a českém. Studenti sbírali dostupné informace o Islandu nejprve v České republice, shromažďování dalších materiálů proběhlo při pracovní návštěvě Islandu. Následně tyto podklady v kooperaci s partnerskou školou na Islandu je třídili a zpracovávali, svou vlastní invencí přetvářeli do podoby atraktivních multifunkčních pomůcek. Společný projekt byl završen slavnostní prezentací projektu za účasti studentů partnerské školy a zástupkyně Národní agentury pro evropské vzdělávací programy Ing. Šťastné. Dotace z fondu na podporu spolupráce škol, finanční mechanismy FM EHP/Norska ve výši EUR 28 254,40 (Kč 718 933,21 – projekt „Dynamický rozvoj společnosti na Islandu v souladu s životním prostředím“), z této dotace byla na konci účetního období nevyčerpaná část ve výši Kč 156 729,21 zaúčtována do rezervního fondu k použití v r. 2010. Celková výše vlastních výnosů v r. 2009 činí 1 123,26 tis. Přehled výnosů v tabulce č. 3.8.

Tabulka č. 3.8 Přehled výnosů za rok 2009

Druh výnosové položky	tis. Kč
Výnosy celkem	20 535,47
Dotace:	
Přímé náklady	14 113,30
z toho:	
Platy zaměstnanců	10 044,00
OON	140,00
ostatní	3 929,30
Další dotace	
Posílení úrovně platů pedagogických zaměstnanců	668,00
Posílení úrovně platů nepedagogických zaměstnanců	97,00
Dofinancování ICT	10,00
Rozvojový program EVVO	68,31
FM/EHP Norska	733,97
Příspěvek na provoz	2 349,00
Příspěvek na odpisy	330,59
Vlastní výnosy:	
Výnosy jazykové kurzy - SJŠ	1 123,26
Ostatní výnosy – zájezdy, výlety, lyžařské kurzy, úroky	783,19
Výnosy z dodatkové činnosti organizace	258,85

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2009, vlastní zpracování

Celkový výsledek hospodaření účetního období roku 2009 činí Kč **8,82** tis. z toho v hlavní činnosti hospodařila organizace se ztrátou Kč 176,86 ztráta z hlavní činnosti je kryta ziskem z dodatkové činnosti organizace ve výši Kč 185,68. V tomto

roce mezi aktivity doplňkové činnosti školy patřily např. kurzy účetnictví. Mezi největší příjmy dodatkové činnosti patří příjmy z pronájmu školní budovy a tělocvičny. Tyto příjmy jsou rozlišeny v příslušné tabulce.

3.6 Hospodaření v roce 2010

Celkové náklady hlavní činnosti za r. 2010 činily Kč 19 975 tis. Náklady byly plněny dle plánovaného rozpočtu organizace, výrazně byly překročeny pouze na účtu 518 – služby. Na účtu 518 dochází mimo běžných služeb k účtování nákladů spojených s LVVZ, exkurzemi žáků a školními zájezdy, výnosy s těmito akcemi související jsou účtovány na účtu 649. K překročení dochází i u jiných položek, ale ty souvisí s dalšími přijatými dotacemi. Například náklady na cestovné jsou mimo běžné rozpětí, jelikož byl uskutečněn projekt v rámci dotace poskytnuté na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska projekt „Dynamický rozvoj společnosti na Islandu v souladu s životním prostředím“, dále projekty poskytované v rámci programů „Leonardo da Vinci“ („Obchodní dopisy a jiné dokumenty“ a „Stejně, nebo jiné? – 3 evropské regiony“), které spočívají ve vycestování žáků školy do zahraničí a následné praxi ve veřejné správě, ukončené certifikátem (Malta, Německo). Náklady vzrostly zejména z důvodu zakoupení letenek a jízdenek. Dále došlo ke zvýšení nákladů na spotřebu energií, což souvisí s rostoucími cenami. Celková výše mzdových nákladů se skládá z nákladů na mzdy zaměstnanců Obchodní akademie, Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky při OA (tato je samofinancována), OON, mezd dodatkové činnosti OA, mezd vyplácených v rámci projektu na podporu spolupráce škol FM EHP/Norska, mezd z dotace na generální zkoušku maturit, mezd projektů „Leonardo da Vinci“ a mezd začínajícího grantu ESF OPVK. Nemalá část mezd je vyplácena formou DPP, zejména mzdy jazykové školy, což vede k úspoře nákladů s výplatou mezd souvisejících. Přehled položek nákladů v tabulce č. 3.9.

Tabulka 3.9 Přehled nákladů za rok 2010

Druh nákladové položky	tis. Kč
Náklady celkem	20 021,00
Spotřeba materiálu	804,00
Spotřeba energií	1 335,00
Opravy a udržování	131,00
Cestovné	174,00
Ostatní služby	1 597,00
Mzdové náklady	11 479,00
Zákonné mzdové odvody	3 966,00
Ostatní náklady	65,00
Odpisy dlouhodobého majetku	424,00
Náklady dodatkové činnosti	46,00

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2010, vlastní zpracování

Dotace na přímé výdaje UZ 33 353 ve výši Kč 14 652,5, z toho platy Kč 10 498,00, OPPP Kč 150,00, pojistné Kč 3 813,00, přímé ONIV Kč 191,50. Dotace na provoz UZ 00 106 do ve výši Kč 2 215,00. Dotace na odpisy UZ 00 006 ve výši Kč 424,00. Dotace Statutárního města Přerova na zvyšování a rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků v oblasti EVVO Kč 26,00, ve výnosech účtováno Kč 16,28, dotace bude dočerpána v r. 2011. Dotace na podporu sociální prevence a prevence kriminality UZ 33 122 Kč 80,00. Dotace na pokusné ověřování maturitní zkoušky UZ 33 026 Kč 18,77, v rámci vyúčtování dotací bylo vráceno Kč 204,--. Dotace z fondu na podporu spolupráce škol, finanční mechanismy FM EHP/Norska doplatek ve výši EUR 7 063,60 (Kč 181 887,70 – projekt „Dynamický rozvoj společnosti na Islandu v souladu s životním prostředím“), k této dotaci byla na začátku účetního období účtována nevyčerpaná část z r. 2009 ve výši Kč 156 729,21 z rezervního fondu k použití v r. 2010. Dotace z prostředků programu „Leonardo da Vinci – Mobilitní projekty 2009“, Mobility osob v počátečním odborném vzdělávání (IVT), „Obchodní dopisy a jiné dokumenty“ ve výši EUR 11 200,-- (Kč 283 640,--). Dotace určena pro pracovní pobyt deseti studentů na Maltě. Ve výnosech účtována skutečně vyčerpaná částka ve výši Kč 331 804,93, doplatek dotace proběhne po ukončení projektu (31. 1. 2011). Dotace z prostředků programu Leonardo da Vinci – Mobilitní projekty 2010, Mobility osob v počátečním odborném vzdělávání „Stejně, nebo jiné? – 3 evropské regiony“ ve výši EUR 19 818,-- (Kč 491 684,58). Dotace určena pro pracovní pobyt studentů v Německu a na Maltě. Dotace je časově rozlišena k dočerpání v r. 2011 ve výnosech účtováno

Kč 175 363,74. Dotace OP - VK UZ 33 006, Název globálního grantu - Zvyšování kvality ve vzdělávání v Olomouckém kraji, pod názvem „Zavádění nových vyučovacích metod využívajících ICT při výuce předmětů na OA Přerov“. V roce 2010 byla poskytnuta záloha tohoto globálního grantu ve výši Kč 369 176,10, do výnosů účtována částka skutečného čerpání ve výši Kč 31 244,--. Výnosy z vlastní činnosti. Celková výše vlastních výnosů v r. 2010 činí 860,87 tis. Kč. Další výnosy na účtu 649 v hlavní činnosti souvisí s přijatými platbami od žáků LVVZ, exkurze, zájezdy náklady jsou analyticky účtovány v nákladových položkách. Účet 648, koresponduje s výplatou z fondu odměn ve výši Kč 4 000,--. Přehled položek výnosů je uveden v tabulce č. 3.10.

Tabulka 3.10 Přehled výnosů za rok 2010

Druh výnosové položky	tis. Kč
Výnosy celkem	20 030,00
Dotace:	
Přímé náklady	14 652,50
z toho:	
Platy zaměstnanců	10 498,00
OON	150,00
ostatní	4 004,50
Další dotace	
Popora sociální prevence	80,00
Pokusné ověřování maturitních zkoušek	18,56
Město Přerov (EVVO)	16,28
ESF Zavádění nových vyučovacích metod	31,24
FM/EHP Norska	338,62
Leonardo da Vinci 2009 (Malta)	310,33
Leonardo da Vinci 2010 (Malta, Německo)	175,36
Příspěvek na provoz	2 215,00
Příspěvek na odpisy	424,00
Vlastní výnosy:	
Výnosy jazykové kurzy	861,00
Ostatní výnosy – zájezdy, výlety, lyžařské kurzy, úroky	621,45
Výnosy z dodatkové činnosti organizace	285,66

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2010, vlastní zpracování

Celkový výsledek hospodaření účetního období roku 2010 činí **9,94** tis., z toho v hlavní činnosti organizace hospodařila se ztrátou ve výši 229,72 tis., zisk z doplňkové činnosti činí 239,66 tis. Ztráta z hlavní činnosti je kryta ziskem z činnosti doplňkové.

4 Zhodnocení výsledků hospodaření

4.1 Hodnocení analýzy nákladů

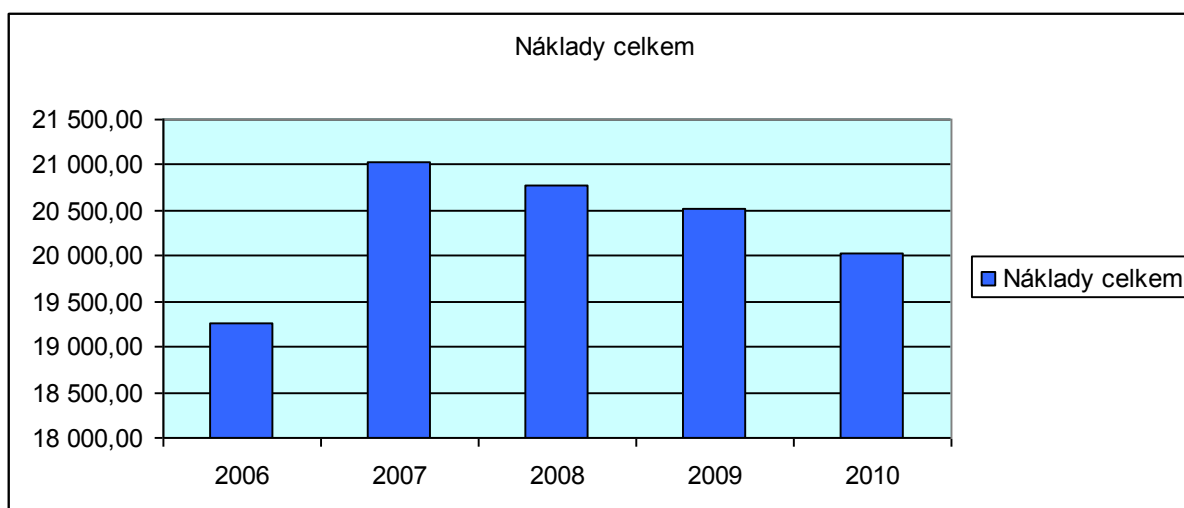
Ve sledovaném období se celkové náklady organizace pohybovaly v hodnotách od Kč 19 253,55 tis. v roce 2006 do 21 022,43 tis. v roce 2007, celková výše nákladů byla ovlivněna výší dotací, zejména probíhajícím projektem v rámci ESF „Multimediální výuka cizích jazyků“ v celkové hodnotě Kč 1 677 283,-- probíhající v období od 22. 11. 2006 do 30. 6. 2008, jehož nejvýznamější nákladová část probíhala v roce 2007. Hodnocení nákladů v tabulce č. 4.1 a grafu č. 4.1.

Tabulka 4.1 Přehled nákladů za sledované období

Druh náklad. pol. v tis. Kč	2006	2007	2008	2009	2010
Náklady celkem	19 253,55	21 022,43	20 769,42	20 526,65	20 021,00
Spotřeba materiálu	1 499,12	1 050,60	906,09	1 312,33	804,00
Spotřeba energií	1 096,73	1 053,67	1 214,46	1 132,37	1 335,00
Opravy a udržování	211,29	246,66	184,23	313,83	131,00
Cestovné	181,15	95,80	681,45	401,67	174,00
Ostatní služby	1 457,93	1 945,82	1 316,08	1 410,94	1 597,00
Mzdové náklady	10 413,78	11 809,64	11 711,13	11 540,47	11 479,00
Zákonné mzdové odvody	3 813,47	4 317,91	4 256,09	3 988,02	3 966,00
Ostatní náklady	41,18	32,78	76,30	23,27	65,00
Odpisy DHM	407,83	412,00	395,51	330,59	424,00
Dodatková činnost	131,07	57,55	28,08	73,16	46,00

Zdroj: Rozbor hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

Graf 4.1 Přehled celkových nákladů za sledované období

Zdroj: Vlastní zpracování

Mzdové náklady se ve sledovaném období pohybovaly od Kč 10 413,78 tis. v roce 2006 do Kč 11 809,64 tis. v roce 2007. Jak již bylo výše uvedeno, byly rovněž ovlivněny dotací z projektu ESF z jehož celkové poskytnuté částky tvořily mzdové náklady Kč 1 151 821,-- kdy největší podíl čerpání probíhal v roce 2007. V dalších letech nedocházelo k rapidnímu poklesu nákladů z důvodu zvyšujících se krajských normativů a přidělů dotací na NIV a ONIV. Srovnání v grafu č. 4.2.

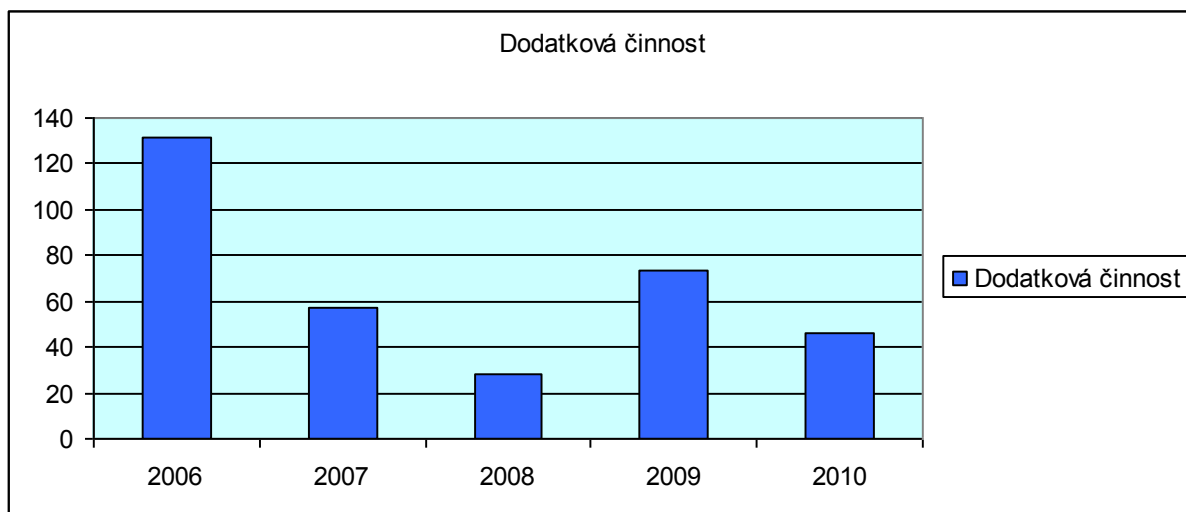
Graf 4.2 Přehled mzdových nákladů za sledované období

Zdroj: Vlastní zpracování

Náklady v dodatkové činnosti hodnoceny v grafu č. 4.3 byly naopak nejvyšší v roce 2006 a v ostatních letech byly srovnatelné, což bylo ovlivněno pořádáním kurzů v rámci „Národního programu počítačové gramotnosti“ pod záštitou tehdy existujícího Ministerstva informatiky České republiky.

Graf 4.3 Přehled nákladů v dodatkové činnosti za sledované období

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Hodnocení analýzy výnosů

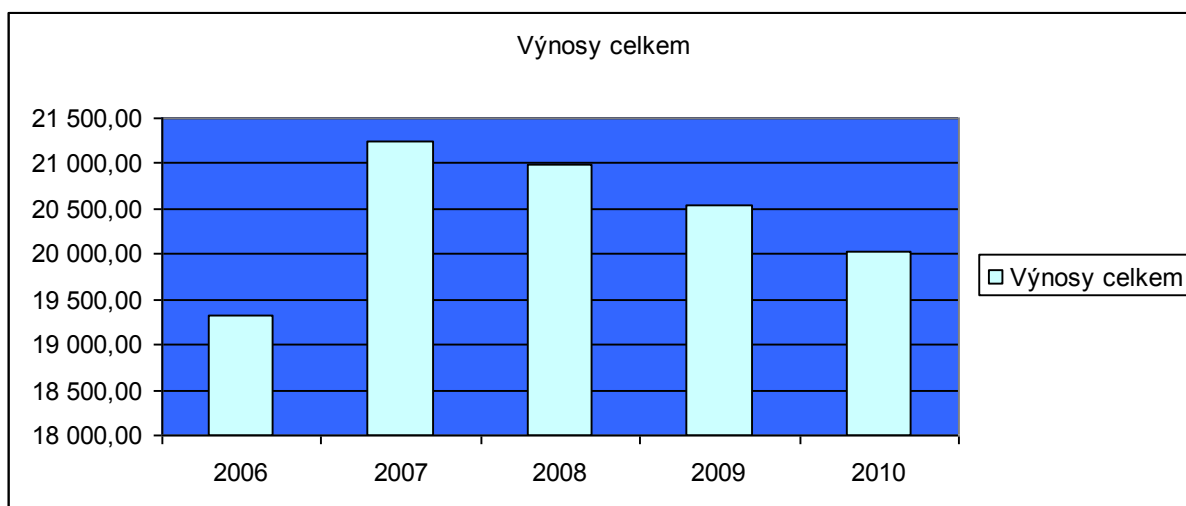
Největší výnosy ve sledovaném období byly v roce 2007, 2008 a 2009, kdy byla organizaci poskytována dotace z projektu ESF „Multimediální výuka cizích jazyků“, Projekt byl zahájen 22. 11. 2006 a s výukou bylo započato 15. 1. 2007. Cílovými skupinami byli žáci střední školy ve věku 15-19 let a posluchači jazykové školy všech věkových kategorií a profesí. 6 modulů konverzace v cizím jazyce bylo určeno k osvojení mluveného jazyka. V angličtině od úrovně „začátečník“ přes úroveň „pokročilý“ až po obchodní angličtinu. V ostatních jazycích byla úroveň jen jedna. Všichni zúčastnění měli k dispozici pracovní sešity s veškerou potřebnou slovní zásobou k práci s dialogy v hodinách i k domácímu procvičování. V konzultačních hodinách měli možnost se poradit s proškoleným pedagogem nebo si dále upevňovat či rozšiřovat jazykové dovednosti dle vlastní volby. Testové sešity byly určeny k otestování dosažených vědomostí stejně tak jako elektronické testování, které zároveň vyhodnotilo přínos projektu pro každé studenta individuálně. Projekt byl ukončen 30. 6. 2008. V roce 2008, 2009 a 2010 byla škola rovněž příjemcem dvou dotací z FM EHP/Norska. „Kulturní a přírodní bohatství Islandu“ a „Dynamický rozvoj Společnosti na Islandu v souladu s životním prostředím“. V obou případech se jednalo o vycestování žáků školy na Island k partnerské střední škole Tónlistarskólinn í Reykjavík, kteří návštěvu opětovali. Cílem první pracovní cesty bylo vytvoření multifunkční vyučovací pomůcky představující Island z hlediska historického, geografického, přírodního i kulturně – politického. Ve druhém případě studenti vytvářeli multifunkční vyučovací pomůcky prezentující využití přírodních zdrojů na Islandu v souladu s životním prostředím Hodnocení analýzy výnosů v tabulce č. 4.2 a grafu 4.4.

Tabulka 4.2 Přehled výnosů za sledované období

Druh výnosu v tis. Kč	2006	2007	2008	2009	2010
Výnosy celkem	19 312,68	21 250,86	20 982,69	20 535,47	20 030,00
Dotace:					
Přímé náklady	13 120,70	14 756,70	14 827,50	14 113,30	14 652,50
Z toho:					
Platy zaměstnanců	9 283,00	10 465,00	10 576,00	10 044,00	10 498,00
OON	80,00	80,00	80,00	140,00	150,00
ostatní	3 757,70	4 211,70	4 171,50	3 929,30	4 004,50
Další dotace					
Dotace SIPVZ a ITC	318,96	19,71	54,30	10,00	0,00
Příspěvek na provoz	2 382,00	2 495,00	2 281,00	2 349,00	2 215,00
Příspěvek na odpisy	407,83	412,00	395,00	330,59	424,00
Integr.stř. Moravy do EU	30,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leonardo -Řecko	360,82	0,00	0,00	0,00	0,00
Leonardo -Malta	347,38	337,10	0,00	0,00	310,33
Leonardo -Malta+Něm.	0,00	0,00	0,00	0,00	175,36
Dotace čeština pro ciz.	0,00	82,10	0,00	0,00	0,00
OP RLZ z ESF	0,00	769,70	363,06	0,00	31,24
Dotace-prevence	0,00	30,00	35,00	0,00	80,00
EHP/Norska - Island	0,00	0,00	657,75	733,97	338,62
Posílení úr. mezd ped.	0,00	0,00	0,00	668,00	0,00
Posílení úr. mezd nep.	0,00	0,00	0,00	97,00	0,00
Rozvojový progr. EVVO	0,00	0,00	0,00	68,31	0,00
Město Přerov EVVO	0,00	0,00	0,00	0,00	16,28
Pokusné ověř. maturit	0,00	0,00	0,00	0,00	18,56
Vlastní výnosy:					
Výnosy Jazyková škola	1 396,34	1 140,85	1 051,07	1 123,26	861,00
Pronájem budovy	145,22	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní výnosy	596,35	919,13	915,01	783,19	621,45
Dodatková činnost	205,08	288,57	304,00	258,85	285,66

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

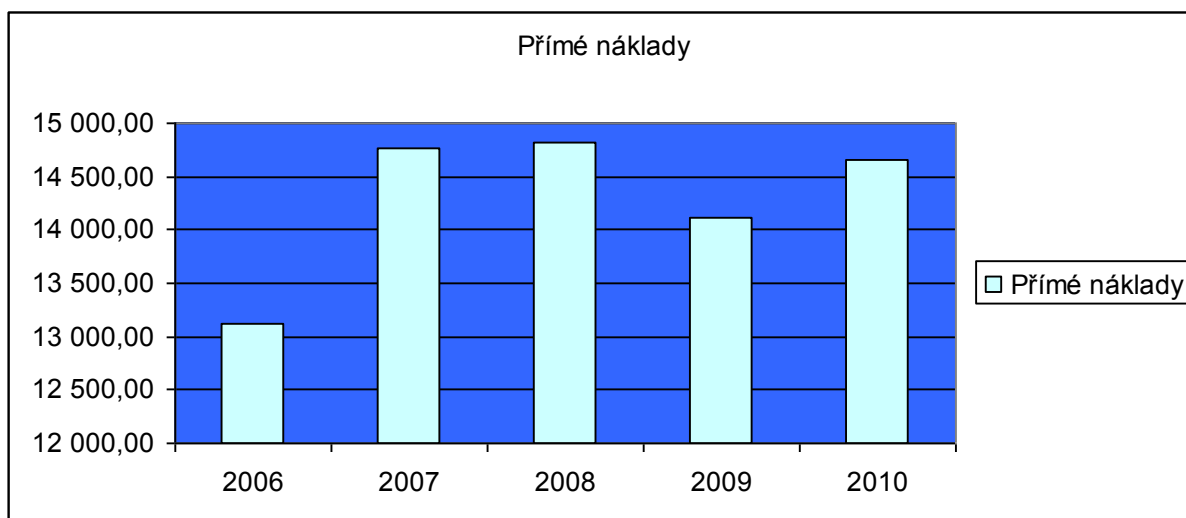
Graf 4.4 Přehled celkových výnosů za sledované období

Zdroj: Rozbor hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

Dotace na přímé vzdělávání v grafu č. 4.5 nejsou školou ovlivnitelné, jelikož jsou poskytovány na základě normativů. Základním ukazatelem pro určení výše poskytovaných prostředků na platy, odvody související a ostatní neinvestiční výdaje je počet žáků, nikoli počet tříd. Tuto dotaci může škola ovlivnit pouze zvýšením atraktivity školy a s tím související „naplnění“ kapacity tříd. Kapacita počtu otevíraných oborů a počtu tříd je regulována zřizovatelem. V posledních letech se problém populačního poklesu projevuje v sekundárním vzdělávání.

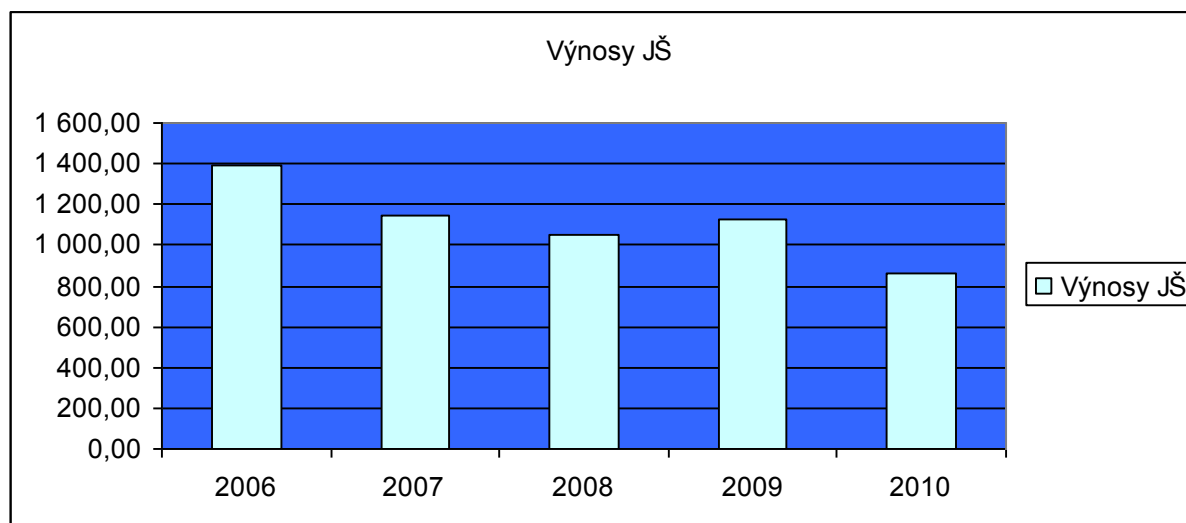
Graf 4.5 Přehled dotací na přímé náklady na vzdělání za sledované období

Zdroj: Rozbor hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

Organizace, která byla vybrána k analýze je specifická tím, že součástí její hlavní činnosti je jazyková škola, čili poskytování jazykového vzdělávání na úrovni jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Tato činnost i když je součástí hlavní činnosti organizace je s účinností nového školského zákona samofinancována, ale například v oblasti odměňování zaměstnanců je povinna dodržovat všechny legislativní úpravy týkající se odměňování zaměstnanců ve školství. Na trhu to znamená, že sice poskytuje kvalitní vzdělávání v oblasti cizích jazyků aprobovanými lektory, ale je z toho důvodu oproti jiným soukromým subjektům znevýhodněna. Škola reagovala na znevýhodnění legislativním omezením tím, že během sledovaného období začala lektory jazykové školy zaměstnávat prostřednictvím DPP, případně DPČ. Výnosy jsou tvořeny z vybraného kurzovního. Pokles výnosů v roce 2010 je ovlivněn splátkovými úhradami jednotlivých kurzů, zároveň je ovlivněna snižujícím zájmem posluchačů z důvodu vysoké konkurence na trhu. Přehled výše výnosů za sledované období je uveden v grafu č. 4.6.

Graf 4.6 Přehled výnosů z činnosti jazykové školy za sledované období

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

4.3 Hodnocení analýzy hospodářského výsledku

Výsledek hospodaření školy ve sledovaném období nevykázal ztrátu, vždy se jednalo o zlepšený výsledek hospodaření, i když v některých letech došlo ke ztrátě v hlavní činnosti, doplňková činnost organizace byla naopak zisková. V posledních dvou letech zlepšený výsledek hospodaření klesá, což je důsledkem zvýšení zůstatku v rezervním fondu, z kterého zřizovatel v roce 2009 nařídil povinný

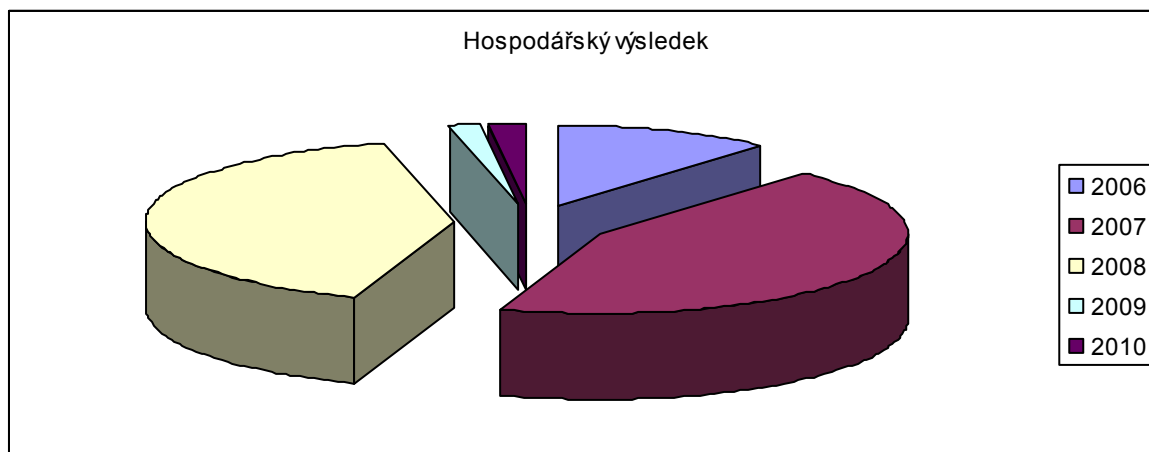
odvod. Část finančních prostředků rezervního fondu organizace na základě udělení souhlasu zřizovatele převedla do fondu investičního, k pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Investiční fond byl použit k dofinancování rozsáhlé rekonstrukce školní budovy s čím ovšem souvisí zvýšení nákladů a zároveň dotace na odpisy majetku na základě technického zhodnocení Přehled je uveden v tabulce č. 4.3 a grafu č. 4.7.

Tabulka 4.3 Přehled hospodářských výsledků za sledované období

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Hospodářský výsledek	59,13	228,44	213,27	8,82	9,94

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

Graf 4.7 Přehled hospodářského výsledku školy ve sledovaném období

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

4.4 Hodnocení dofinancování školy nenárokovými dotacemi

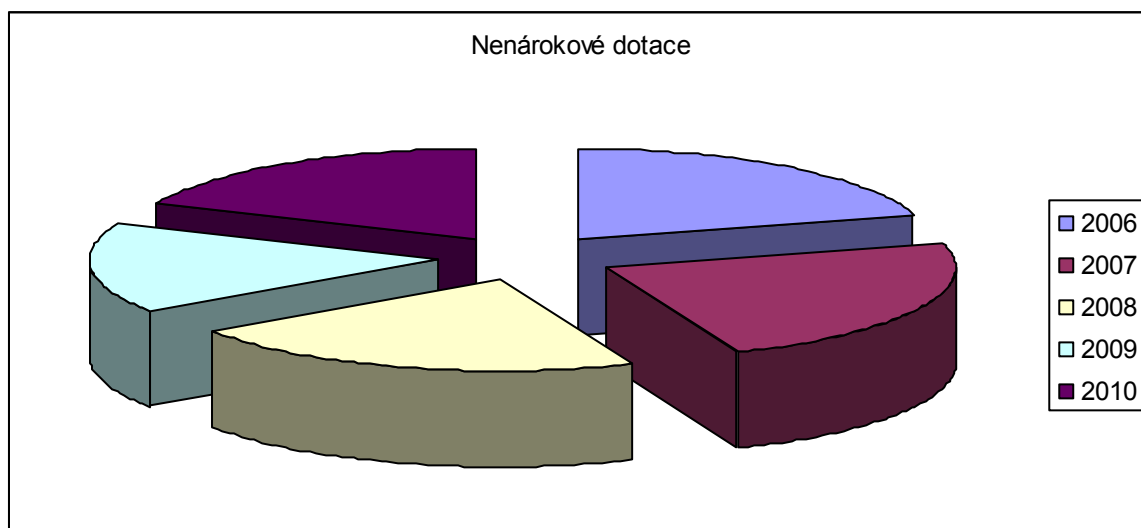
Nenárokové dotace školy respektive dotace které škola získala na základě žádosti z vlastní iniciativy tvoří nemalý podíl dofinancování organizace. Mezi tyto dotace patří zejména finanční prostředky získané v rámci projektů z ESF, Leonardo da Vinci, EHP/Norska, Magistrátu města Přerova a vyhlašovaných programů MŠMT. Srovnání nenárokových dotací uvedeno v tabulce č. 4.4 a grafu č. 4.8.

Tabulka 4.4 Přehled nenárokových dotací za sledované období

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Nenárokové dotace	1 059,16	1 188,61	1 110,11	812,28	951,83

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

Graf 4.8 Přehled získaných nenárokových dotací ve sledovaném období

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zpráva školy za r. 2006-2010, vlastní zpracování

4.5 Celkové hodnocení analýzy

Celkově lze konstatovat, že v případě příspěvkových organizací v oblasti školství, respektive jejich způsobu financování, nelze spoléhat pouze na financování základními příspěvky poskytnutými zřizovatelem, nebo MŠMT prostřednictvím zřizovatele (příspěvek na provoz, odpisy nebo přímé náklady na vzdělávání), nýbrž je nutné ke zkvalitňování vzdělávání v příslušné organizaci využít všech možností a finančních prostředků, které jsou v oblasti sekundárního vzdělávání dostupné. Do určité míry ovlivňuje hospodaření doplňková činnost organizace, ale je třeba zvýšit aktivitu v podávání žádostí o granty a projekty, zejména čerpání prostředků poskytovaných z ESF, jejichž čerpání je časově omezené. Je potřeba rovněž zvýšit aktivitu ve vyhledávání vyhlášených grantů jinými subjekty. V tomto ohledu škola úspěšně spolupracovala s Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy a čerpala granty v rámci programů Leonardo da Vinci a z finančních mechanismů EHP/Norska. V obou jmenovaných programech bylo umožněno vybraným studentům školy navštívit zahraničí a získávat tím zkušenosti na mezinárodní úrovni. Podávání výše jmenovaných žádostí je náročné na zpracování a administrativu a závisí na aktivitě a ochotě příslušné školy podstoupit proces vypracování projektů, jejich podávání, následné schválení, či neschválení. V případě neúspěchu jsou organizací nenávratně vydány finanční prostředky z poskytnuté provozní dotace.

5 Závěr

Cílem diplomové práce byla analýza změn, které proběhly ve financování příspěvkové organizace vykonávající činnost střední školy v období pěti let a zhodnocení výsledků hospodaření. Předmětem analýzy byly výsledky hospodaření konkrétní školy za období mezi léty 2006 – 2010. Zejména zdroje financování, jejich využití v rámci hospodaření a rozvoje střední školy, změny ke kterým ve zkoumaném období došlo. Řešení vychází z předpokladu, zda zásady hospodaření středního školství, způsob jeho financování z příspěvků od zřizovatelů, vlastních zdrojů a nárokových dotací z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vyhovuje. Předpoklad nebyl potvrzen s důrazem na doporučení využití prostředků z jiných dostupných zdrojů, především ze zdrojů programů ESF, které jsou časově omezené, rovněž ze zdrojů od jiných subjektů. Pro účely analýzy byla vybrána příspěvková organizace zřízená Krajským úřadem Olomouckého kraje, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24.

V teoretické části diplomové práce bylo charakterizováno střední školství, jeho vývoj, významné změny které z historického hlediska proběhly, jeho transformační procesy až do současnosti s účinností nového školského zákona, přípravou na nové státní maturitní zkoušky. Rovněž byl popsán současný způsob financování, zejména zdroje tohoto financování. Předmětem analýzy byl rozbor hospodaření konkrétní příspěvkové organizace v oblasti školství v období let 2006 - 2010, zde jsou popsány zásady hospodaření příspěvkových organizací v oblasti školství, tak jak vycházejí ze současné legislativy, zejména rozpočtový proces, finanční hospodaření, hospodaření s fondy a hospodaření s nemovitým a movitým majetkem příspěvkových organizací tak jak jsou určeny zřizovatelem sledované školy. Rozbor jednotlivých let je zaměřen na sledování nákladů a výnosů vybrané organizace s ohledem na změny ve zdrojích financování, v použití poskytnutých příspěvků, grantů a dotací. Výsledky analýzy byly zhodnoceny v oblasti vybraných položek nákladů, výnosů a hospodářského výsledku, zároveň byl doporučen budoucí způsob financování konkrétní střední školy se zaměřením na využití ostatních dostupných zdrojů financování sekundárního školství. Přehled podaných a kladně či záporně

vyřízených žádostí o granty, stáže, dotace a projekty za sledované období je uveden v příloze č. 3.

Zdrojem pro teoretickou část diplomové práce byly odborné publikace týkající se školství, statistické údaje Českého statistického úřadu, údaje Ústavu pro informace ve vzdělávání a nový školský zákon. Zdroji pro analytickou část práce byly především údaje o hospodaření vybrané příspěvkové organizace vykonávající činnost školy ve sledovaném období, její rozbor hospodaření, výroční zprávy o činnosti školy, účetní závěrky a statistické výkazy organizace týkající se sledovaného období.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HALÁSEK, D.; LENERT, D. *ekonomika veřejného sektoru*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2009. 230 s. ISBN 978-80-248-1854-2.

KALOUS, J.; VESELÝ, A. *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*. Praha: Univerzita Karlova Praha, 2006. 181 s. ISBN 80-246-1261-5.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha)*. Praha: Tauris, 2001. 97 s. ISBN 80-211-0372-8.

NOVÝ, K. *Právní rádce pro ředitele škol*. 2.vyd. Praha: Prospektrum, spol.s.r.o., 291 s. ISBN 80-7175-102-2.

OCHRANA, F.; PAVEL, J.; VÍTEK, L. a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PILNÝ, J.; PEKOVÁ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: Aspi, a.s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROKŮPKOVÁ, P.; MOCKOVČIAKOVÁ, A.; MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5.

REKTORČÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 310 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

VALENTA, J. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 340 s. ISBN 978-80-87173-16-9.

VALENTA, J. *Školské zákony a prováděcí předpisy s komentářem*. Olomouc: Anag, 2007. 590 s. ISBN 80-7263-323-6.

VALENTA, J. *Financování a rozpočet škol*. Karviná – Mizerov: Paris, 2004. 131s.
ISBN 80-239-2218-1.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Český statistický úřad : Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání - ISCED [online] [cit. 2010-03-03]. Dostupný z WWW:

<http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/mezinarodni_standardni_klasifikace_vzdelavani_isced_>.

Krajský úřad Olomouckého kraje, Operační program Vzdělávání a konkurenceschopnost. Dostupný z WWW:

<http://www.krolomoucky.cz/OlomouckyKraj/Evropská+unie/Globální+granty+v+rámci+OPVK/OPVK_Aktuality_CZ.htm?lang=CZ>

Krajský úřad olomouckého kraje: Principy rozdělování dotace na přímé náklady 2010. Dostupné z WWW:

<[http://www.kr-olomoucky.cz/nr/rdonlyres/ee50b5b2-cff4-42af-a4d2-6aa41afb4492/0/principy_rozdelovani_dotace_na_přímé_náklady_na_vzdělávání_pro_školy_a_školská_zařízení_ok_na_ro.doc](http://www.kr-olomoucky.cz/nr/rdonlyres/ee50b5b2-cff4-42af-a4d2-6aa41afb4492/0/principy_rozdelovani_dotace_na_primé_naklady_na_vzdelavani_pro_skoly_a_skolská_zařízení_ok_na_ro.doc)>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Strukturální fondy. Dostupné z WWW:

<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Školství v pohybu : Výroční zpráva o rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v letech 1995-1996, Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/asp/VZ_MSMT_1995_96.pdf>.

Rozpis přímých výdajů RgŠ ÚSC na rok 2010 jednotlivým krajům.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy : Dostupný z WWW:

<http://www.msmt.cz/uploads/RgS_USC/335_09_26_Rozpis_rozpoctu_RgS_USC_na_r_2009.doc>.

LEGISLATIVA

Sbírka zákonů České republiky. Dostupná z WWW:

<<http://www.sagit.cz/pages/sbirka.asp?cd=76&typ=r>>

SEZNAM INTERNÍCH MATERIÁLŮ STŘEDNÍ ŠKOLY

Rozbory hospodaření OA a JŠ s právem SJZ za rok 2006 -2010

Účetní závěrka OA a JŠ s právem SJZ sestavená k 31.12.2006 – 31.12. 2010

Výroční zpráva OA a JŠ s právem SJZ za školní rok 2006/2007 – 2009/2010

SEZNAM ZKRATEK

CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ESF	Evropský sociální fond
EHP	Evropský hospodářský prostor
FKSP	Fond kulturních a sociálních služeb
H	Průměrný počet vyučovacích hodin ve třídě
ICT	Informační technologie
IČO	Identifikační číslo
ISCED	Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání
IZO	Identifikátor zařízení (školského)
JŠ	Jazyková škola
KÚ	Krajský úřad
KÚ OK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MO ČR	Ministerstvo obrany České republiky
MP	Mzdové prostředky
MS ČR	Ministerstvo spravedlnosti České republiky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NIV	Neinvestiční výdaje
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
No	Výkon připadající na 1 plný úvazek ostatního pracovníka
Np	Výkon připadající na 1 plný úvazek pedagogického pracovníka
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OON	Ostatní platby za provedenou práci
PO	Příspěvková organizace
Pp	Průměrná roční výše platu pedagogického pracovníka
RN	Republikový normativ
SŠ	Střední škola
UNESCO	Organizace spojených národů pro vzdělávání, vědu a kulturu
UZ	Účelový znak
V	Výkony

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/200 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školních § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 28. 4. 2011

Bc. Božena Mariánková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Fotografie školy

Příloha č. 2 Organizační struktura školy

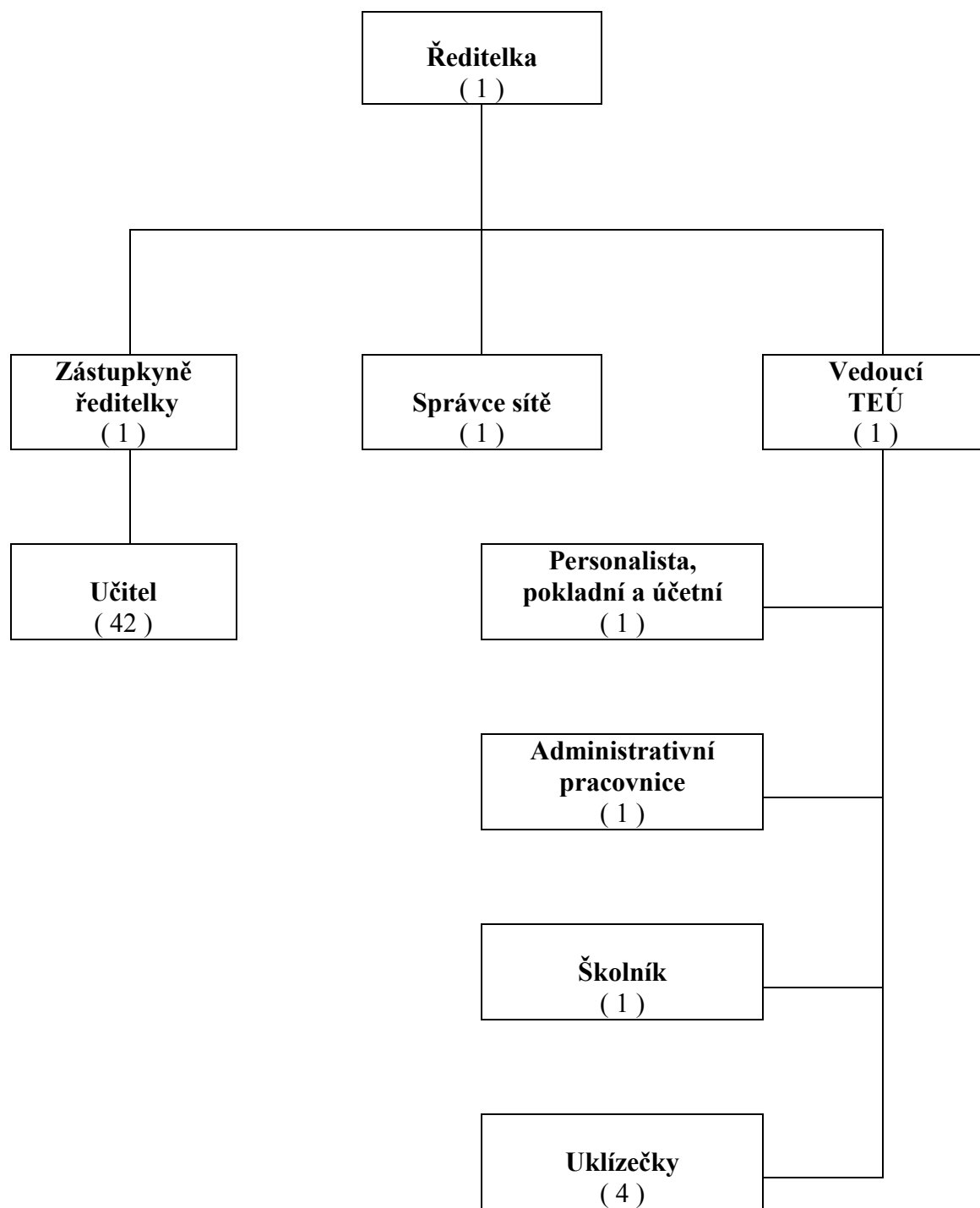
Příloha č. 3 Přehled žádostí o granty, dotace, projekty a jejich vyřízení

Příloha č. 1 Fotografie školy

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 2 Organizační struktura školy

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha č. 3 Přehled žádostí o granty, dotace projekty a jejich vyřízení

Školní rok	Počet žádostí o granty, dotace, stáže, počet podaných projektů		
	Celkem	Vyřízeno kladně	Vyřízeno záporně
2005/2006	11	6	5
2006/2007	9	5	4
2007/2008	13	5	8
2008/2009	7	3	4
2009/2010	12	6	6

Škol. rok	Žádost - typ		Vyřízeno kladně	
			ano	ne
2006/2007	1.	Čeština pro cizince 2006 (SOZE)	x	
	2.	Čeština pro cizince 2007 (MŠMT)	x	
	3.	Stipendium vlády Francouz. republiky - stáž učitelka	x	
	4.	Grant florbal (Magistrát města Přerova)		x
	5.	Čeština pro cizince (Magistrát města Přerova)	x	
	6.	EHP/Norsko aktivita 3		x
	7.	Festival mládeže - Polsko		x
	8.	Grant EVVO (Magistrát města Přerova)		x
	9.	Míšeň – Siebeneichen – stáž učitelka	x	
2007/2008	1.	Čeština pro cizince 2007 (Magistrát města Přerova)	x	
	2.	Grant EVVO (MŠMT)		x
	3.	EHP/Norsko aktivita 3	x	
	5.	Grant florbal (Magistrát města Přerova)		x
	6.	Grant EVVO (MŠMT) na 2008		x
	7.	Grant EVVO (Magistrát města Přerova)		x
	8.	Grant EVVO (KÚ OK)		x
	9.	Podpora prevence soc. pat. jevů pro rok 2008	x	
	10.	Čeština pro cizince 2008 (Magistrát města Přerova)	x	
	11.	OP VK – EVVO, OČMS, TURNAJE		
	12.	OP VK – Informační centrum		
2008/2009	1.	Leonardo da Vinci – projekt Mobility (Malta)	x	
	2.	Grant florbal (Magistrát města Přerova)		x
	3.	Grant EVVO (MŠMT)	x	
	4.	Grant EVVO (OK)		x
	5.	Podpora prevence soc. pat. jevů pro rok 2009		x
	6.	EHP/Norsko aktivita 3	x	
	7.	OP VK – EVVO, OČMS		x
2009/2010	1.	MŠMT PSPJ	x	
	2.	Comenius - Německo - Regensburg - stáž učitelka	x	
	3.	Comenius – Španělsko - Alcalá de Henares - stáž učitel.	x	
	4.	Leonardo da Vinci – proj. mobility (Malta, Německo)	x	
	5.	Grant florbal (Magistrát města Přerova)		x
	6.	Grant EVVO (KÚ OK)		x
	7.	Akademie střeoevropských škol ACES, nadace ERSTE		x
	8.	Grant EVVO (Magistrát města Přerova)	x	
	9.	NGO Grants program (Ambasada USA)		x
	10.	ČEZ oranžová učebna		x
	11.	OP VK – Zavádění nových vyučovacích metod	x	
	12.	Nadace O2 - (prostřed. SR při OA Přerov) – florbal		x

Zdroj: Výroční zprávy školy za období let 2006 – 2010, vlastní zpracování